

Anul VII
Nr. 14
DECEMBRIE
2017

REVISTA PAROHIEI ORTODOXE
SFÂNTUL NICOLAE DIN ZÜRICH

DOXOLOGIA

*“Hristos Se naște ca să ridice chipul
cel căzut mai înainte”*

„Venit-a Întrupându-Se Hristos, Dumnezeu nostru..”

Fiuul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, vine în lume, întrupându-Se și făcându-Se Om adevărat, dar fără de păcat, „la plinirea vremii” (Galateni 4, 4), pentru mântuirea întregului neam omenesc. Mântuirea fiind o refacere în har a lumii, era potrivit ca aceasta să se facă prin Acela prin care toate s-au făcut (Ioan 1, 3; Evrei 2, 10).

Sfânta Tradiție mărturisește de asemenea că Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat pentru mântuirea oamenilor din robia păcatului și a morții. Sfântul Ioan Gură de Aur zicea: „Hristos Mântuitorul fiind Dumnezeu a primit trupul nostru și S-a făcut Om nu în alt scop, ci numai pentru mântuirea neamului omenesc”, iar Fericitul Augustin spunea că „dacă omul n-ar fi pierit, Fiul Omului n-ar fi venit”.

Istoria omenirii ne este prezentată ca o istorie în așteptare, ca o istorie a nădejzii, pentru că este așteptat un Răscumprător. Același lucru îl putem spune despre istoria poporului Israel, pe care o putem vedea ca pe o istorie a făgăduinței (Facere 12, 2-3). Speranța mesianică va fi întreținută de profețiile mesianice pe toată perioada Vechiului Testament.

Marele gânditor creștin Nichifor Crainic (1889 – 1972) elogia creștinismul în scrierile și conferințele sale, zicând: „Creștinismul creează lumea din nou, asociind pe om la lucrarea divină. Principiul acesta apare în Întruparea Fiului lui Dumnezeu.”

Învățătura Sfinților Maxim Mărturisitorul († 662), Isaac Sirul († 700) și a altor Sfinți Părinți este aceea că Întruparea Domnului Hristos a fost un act de iubire față de neamul omenesc. Chiar dacă omul nu ar fi căzut niciodată în păcat, Dumnezeu Fiul, în dragostea Sa pentru umanitate, tot S-ar fi făcut Om. Sfântul Efreim Sirul († 373) cu mare dar poetic se adresa Mântuitorului: „Cât de neastâmpărat ești, Pruncule Iisus, Care Te reverseși tuturor. Oricui Te întâlnește îi surâzi, oricui Te vede îi zorești în întâmpinare cu bucurie. În iubirea Ta, Te asemeni unuia care flămânzește după oameni.” Iisus Hristos, unind omul cu Dumnezeu în propria Sa persoană, a redeschis calea pentru ca toți oamenii să vină la unirea cu Dumnezeu.

Importanța Întrupării Domnului a fost dezbătută pe larg de-a lungul Istoriei creștinismului și este subiectul a nenumărate imnuri liturgice și rugăciuni, utilizate în cultul public al Bisericii. De exemplu, Liturghiei Sfântului Ioan Gură de Aur († 407) i s-a adăugat „Imnul Fiului Unul Născut”, alcătuit de Împăratul Iustinian cel Mare († 565): „Unule - Născut, Fiule și Cuvântul lui Dumnezeu, Cel ce ești fără de moarte și ai primit, pentru mântuirea noastră, a Te Întrupa din Sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria...” (Antifonul II).

Întruparea Domnului însăși este un motiv principal pentru care Biserica Ortodoxă încurajează folosirea icoanelor în cult. Apărătorii cinstirii sfințelor icoane, conduși de Sfântul Ioan Damaschin († 749) și Sfântul Teodor Studitul († 826), au afirmat că punctul central al credinței creștine este acela că în mod adevărat „Cuvântul S-a întrupat și a trăit printre noi” și că „noi am văzut slava Sa” (Ioan 1, 14). Sinodul VII Ecumenic, ținut în Niceea în 787, a declarat oficial că prin „cuvinte și imagini” va fi propovăduită credința și că „icoanele păzesc dogma Întrupării”.

Biserica este Împărăția lui Dumnezeu pe pământ, iar slujbele reprezintă intrarea noastră în această Împărăție, trăirea și împărtășirea concretă de viața cea nouă în Hristos, de „dreptatea, pacea și bucuria în Duhul Sfânt” (Romani 14, 17), ce caracterizează Împărăția lui Dumnezeu. Cultul Bisericii noastre are o profunzime teologică aparte și ne poartă în lumea prezenței directe a lui Dumnezeu, făcându-ne părtași darurilor Duhului Sfânt. Cântările bisericesti de la slujba Nașterii Domnului ne mijlocesc foarte bine intrarea în taina venirii pe pământ a Pruncului Iisus. Gânditorul creștin Petre Țuțea spunea, că „poarta spre Dumnezeu este credința, iar forma prin care se intră la Dumnezeu este rugăciunea. Rugăciunea e singura manifestare a omului prin care acesta poate lua contact cu Dumnezeu”. În pragul Nașterii Domnului, se cere așadar de la noi, să avem credință puternică în Iisus Hristos, „Carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara, și S-a făcut Om” (articolul 3 din Crez). Se mai cere să ne plecăm dumnezeiescului Prunc în stare de rugăciune și smerenie, lăsându-L să-Și facă sălaș în sufletele noastre.

Este important ca în toată viața noastră duhovnicească, să avem la temelie credinței noastre acest gând, că noi suntem rânduiți să ajungem în Împărăția lui Dumnezeu prin Hristos, Cuvântul cel Întrupat. Crezând, mărturisind și trăind așa, binecuvântarea, bucuria și darurile sfinte care s-au revărsat la Nașterea Domnului Hristos ni se vor împărtăși tuturor, înălțându-ne sufletește. La mulți și binecuvântați ani!

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

SCRISOARE PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI HRISTOS – PACEA NOASTRĂ

Către tot clerul, cinul monahal și poporul drept slăvitor din întreaga Arhiepiscopie

„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, întru oameni bunăvoire.” (Lc 2,14)

Preacucernice Părinte,
Iubiți frați și surori întru Domnul,

Ne bucurăm astăzi de marele Praznic al Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Ne-am pregătit 40 de zile pentru aceasta, încercând să ne apropiem cât mai mult cu inima de taina Întrupării Fiului lui Dumnezeu, pentru a-L putea primi fiecare dintre noi în viața și în inimile noastre.

În jurul nostru și în lumea întreagă, auzim astăzi prin intermediul mijloacelor de comunicare atât de prezente în viața de zi cu zi, de războaie și de conflicte, la toate nivelurile vieții umane. Fie între țări, fie între grupuri, fie între vecini, fie în familii, fie între soți, fie între frați, fie între părinți și copii, fie în adâncul sufletului nostru, la toate nivelurile și în toate aspectele vieții umane războiul sau conflictul sunt prezente.

Deja la ușa peșterii în care se năștea Hristos Pruncul, slava lui Dumnezeu cântată în ceruri de îngeri, vestește și pe pământ pacea, care este împărtășită lumii de Pruncul Sfânt din Betleem. El, Pruncul, este recunoscut și arătat lumii ca « Domn al păcii », văzut mai înainte de prorocul Isaia : « Căci Prunc S-a născut nouă, un Fiu S-a dat nouă, a Cărui stăpânire e pe umărul Lui și se cheamă numele Lui: Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii... »(Is. 9, 5).

Iubiți credincioși,

Hristos S-a întrupat, pentru a ne împăca cu Tatăl ceresc, pentru a ne încredința de iubirea Tatălui și că prin El, prin Hristos «...avem pace cu Dumnezeu...» cum ne spune și Sfântul Apostol Pavel (Rom. 5, 1). Se face asemenea nouă, Fiul, pentru a împăca Cerul și pământul despărțite de păcatul strămoșesc și a dărui pace în sufletele tuturor oamenilor de bunăvoire, pentru a împărți El Însuși în inimile smerite, care se știu sărace fără lumina și prezența lui Dumnezeu, fără pacea Lui. ”Pacea Mea dau vouă, pacea Mea las vouă.”(In. 14, 27) Pacea este darul lui Hristos, – pentru ca noi înșine să fim oameni ai păcii – fericind făcătorii de pace și numindu-i fii ai lui Dumnezeu. (cf Mt. 5, 9) Pacea dintre oameni și din lume se reface atunci când omul însuși, omul lăuntric, este în pace cu sine și cu Dumnezeu. De acolo pleacă războiul lumii, din inima omului. Neliniștea izvorăte din invidie l-a îndemnat pe Cain să ucidă pe Abel, fratele lui. În inima lui, Cain nu era în pace cu Abel. Când nu suntem împăcați cu noi înșine, pierdem pacea și cu Dumnezeu și cu semenul nostru, precum Cain. Neîmpăcarea lui Cain ne stăpânește atunci când nu putem înțelege binele și accepta reușita fratelui nostru. Putem înțelege că lipsa păcii din suflet face că și bunăvoirea – adică dorința de bine pentru celălalt – lipsește. Pacea este o stare de încredere profundă, de liniște adâncă a sufletului care se știe la adăpostul cel veșnic al lui Dumnezeu și că nimeni

și nimic aici pe pământ nu îi poate face răul veșnic, decât cel care este direct implicat în viața lui, adică el însuși. Dar dacă suntem în pace cu Dumnezeu suntem și cu noi și nici o teamă nu mai poate stăpâni sufletul împăcat cu Dumnezeu. Zice Sfântul Ioan Gură de Aur: „... dacă vom fi războiți de întreaga lume, iar cu Dumnezeu suntem în pace, nu vom avea nici o vătămare.”

Dar oricât de binefăcătoare și ziditoare este pacea, oricât de frumoși și iubiți sunt făcătorii de pace, Dumnezeu nu ne obligă la pace. Ne îndeamnă spre ea, dar nu ne-o impune. Însă atunci când am gustat din ea și înțelegem că este un dar al lui Dumnezeu pentru liniștea și bucuria noastră fără de care nu putem trăi, și că doar cel care îl iubește pe Dumnezeu o poate înțelege și căuta, în ea găsim și bucuria și sensul vieții, atunci o căutăm cu toată puterea și dacă am primit-o o păstrăm ca pe un dar de mare preț, cu teama de a nu o pierde. Pentru că ea este cea care ne aduce zile bune, după spusa psalmistului : „Cine este omul cel ce voiește viața, care iubește să vadă zile bune? Oprește-ți limba de la rău și buzele tale să nu grăiască vicleșug. Ferește-te de rău și fă bine, caută pacea și o urmează pe ea” (Ps. 33, 12-13). Pentru omul credincios – zice Sfântul Ioan Gură de Aur – „...pacea este mai de preț decât orice avere.”

Iubiți frați și surori,

Toată viața noastră în Hristos și în Biserică este fundamentată pe împăcarea cu sine, cu aproapele și cu Dumnezeu. Nu ne putem apropia cu adevărat de Iisus Hristos, de Dumnezeul păcii, fără a fi în pace cu fratele nostru, ne spune Mântuitorul Însuși: « Deci, dacă îți vei aduce darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă darul tău acolo, înaintea altarului, și mergi întâi și împacă-te cu fratele tău și apoi, venind, adu darul tău. » (Mt. 5, 23-24)

Cu fratele nostru ne împăcăm iertându-l și cerându-i iertare. Cu Dumnezeu ne împăcăm cerându-I iertare și mărturisind păcatele noastre. Orice apropiere a noastră de Dumnezeu ne vindecă și ne dăruiește pacea, pe care dacă nu o avem, suntem obligați să o dobândim. Adică ceea ce este bolnav, Hristos vindecă, având voința noastră liberă lucrând împreună cu El. Aceasta spune Sfântul Ioan Gură de Aur că înseamnă cuvintele Mântuitorului : « Nu socotiți că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie » (Mt. 10, 34). « Pentru că – spune el – atunci mai cu seamă este pace, când se taie ce este bolnav, când e îndepărtat ceea ce dă naștere la răzvrătire... Și doctorul tot așa salvează restul trupului, când taie partea care nu se poate vindeca ... » . Iar sabia care taie ceea ce este rău în sufletul nostru, păcatul, este harul Sfântului Duh, cel care ne vindecă și împacă cu Părintele ceresc, în Hristos.

Iată cât de vindecătoare este pentru cel credincios mărturisirea păcatelor și iertarea aproapelui, care ne aduc pacea în suflet și împăcarea cu Dumnezeu.

Iubiți frați și surori,

Să nu uităm în aceste zile de sărbătoare nici pe cei – de aproape sau de departe – care sunt în nevoi de tot felul. Pe cei flămânzi și însetați, pe cei bolnavi și în suferințe de tot felul, să îi pomenim în rugăciunile noastre și să le dăruim din preamultul nostru, fie sufletesc, fie material. Să fim acolo unde trăim făcători de pace, pentru a plăcea lui Hristos Care ne-a împăcat cu Părintele ceresc, neuitând cuvintele prorocului Isaia, «cât de frumoase sunt pe munți picioarele trimisului care vestește pacea ... » (Is. 52, 7).

Vă doresc tuturor sărbătorile Nașterii și Botezului Domnului pline de bucurie și de lumină duhovnicească !

Anul Nou, 2018, să vă fie binecuvântat, plin de roade pentru viața veșnică

Al dumneavoastră, de tot binele doritor și rugător către Domnul nostru Iisus Hristos,

† Mitropolitul Iosif

Paris, Nașterea Domnului

¹ Sfântul Ioan Gură de Aur, Tâlcuirea Epistolei întâi către Corintheni, omilia I, p. 10, citat în "Lumina Sfințelor Scripturi", ed. Trinitas, Iași 2007, p. 448.

² Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Facere, omilia XXXIII, IV, în col. PSB, vol. 21, p. 434, citat în "Lumina Sfințelor Scripturi", ed. Trinitas, Iași 2007, p. 448.

³ Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Facere, omilia XXXIII, IV, în col. PSB, vol. 21, p. 434, citat în "Lumina Sfințelor Scripturi", ed. Trinitas, Iași 2007, p. 448.

Rugăciunea

Sfântului Ioan de Kronstadt

Dumnezeule! Făcătorule și Stăpâne al lumii, caută cu milostivire în ceasul acesta al dimineții asupra făpturii Tale împodobită cu dumnezeiescul Tău chip.

Fă ca ochiul Tău să mă învioreze și să vină lumina Ta cea mai strălucitoare decât Soarele în bezna sufletului meu, cel ticăloșit de păcat.

Ia de la mine întristarea și lenea, dăruiește-mi veselie și vigoare sufletească, pentru ca inima mea să slăvească cu bucurie bunătatea și sfințenia Ta, nemărginita-Ți măreție,

desăvârșirile Tale fără de sfârșit, în toată vremea și în tot locul. Că Tu ești Făcătorul meu și Stăpânul vieții mele, Doamne, și Ție se cuvine slavă de la toate făpturile Tale raționale, în tot ceasul, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

„Fecioara astăzi pe Cel mai presus de ființă naște și pământul peștera Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc și magii cu steaua călătoresc. Că pentru noi S-a născut prunc tânăr, Dumnezeu Cel mai înainte de veci.”

(*Condacul Nașterii Domnului*)

„Taină minunată și neobisnuită văd, cer fiind peștera, scaun de heruvimi Fecioara, ieslea sălășluire, întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos-Dumnezeu, pe Care, laudându-L Îl slăvim.”

(*Cântarea a IX-a, Catavasiile Crăciunului*)

Întrupare

de Zorica Lațcu (Maica Teodosia)

Din slava Ta cerească Te coboară,
Spre Bethleemul sufletului meu
Și-n staulul smereniei, Fecioară,
Intrând, să naști pe Unul Dumnezeu.

Să-L înfășori în cântece de slavă,
Ca-n scutece subțiri de bumbăcel;
Și ca-ntr-o iesle plină de otavă,
În pacea Duhului să-L culci pe El.

Pleca-vor magii, soli din altă zare,
Călăuziți de focul alb de stea,
S-aducă nou prinos de închinare,
La staulul smereniei, Doamna mea.

Ci eu voi pune-n mâna lor bătrână
Tot aurul cuvântului isteț;
Voi făuri din versul meu, Stăpână,
În jarul gândului comori de preț.

Căldura rugăciunilor de seară
Va-nfierbânta cădelnițele reci:
Tămâia magilor va arde iară,
Cu fum de proslăvire până-n veci.

Și ca să fie plină dăruirea,
Voi presăra în visteria lor,
Cu boabele de smirnă grea, iubirea,
Cea fără de prihană și cu dor.

Știu că nu-s vrednică, Fecioară,
Să-ți fiu în noapte acoperământ;
Ci-n mila Ta din ceruri Te coboară,
Să naști în duhul meu pe Unul Sfânt.

COMUNISMUL ȘI TIMPUL „RUGULUI APRINS”

Comunismul necesită o înțelegere, un răspuns creștin autentic; acolo unde întâlnește acest răspuns, în sufletul credinciosului și în lăuntrul Bisericii, unde este celebrată Liturghia, el este anihilat; acolo unde simte că adevărul creștin lipsește, devine insolent, nerușinat, aproape de neînfrânt. Fără nici o exagerare și fără nici o metaforă, unei conștiințe treze comunismul îi apare drept evanghelia inexistenței lui Dumnezeu, drept cel mai desăvârșit catehism al întunericului (până la ora actuală) (André Scrima, 1956).

André Scrima își intitulează scrisul memorialistic „Timpul rugului aprins” – el vorbea într-adevăr despre un timp al Rugului Aprins: nu numai într-un sens istoric, de timp propice, potrivit pentru ceea ce s-a întâmplat la Antim, ci și într-un sens spiritual: felul în care experiența de la Antim și de după Antim a ieșit din timpul obișnuit și a câștigat un timp al veșniciei în sufletele celor de acolo.

Timpul veșniciei, redescoperit la Antim de cei din Rugul Aprins, a intersectat timpul dur al comunismului: întretăierea dintre timpul orizontal, al istoriei, și cel vertical, al recuperării veșniciei.

Intersectarea celor două timpuri duce la o tensiune permanentă: pe de o parte, din cauza condițiilor istorice (opresivitatea regimului comunist), iar pe de alta, pentru că această întretăiere exprimă tensiunea din viața de zi cu zi a creștinului: a fi din lume și a nu fi din lume; a fi supus vremurilor și a fi totodată deasupra lor, de vreme ce logica creștinului o sfidează pe cea a lumii.

În acest fel cred că poate fi definită și situația Rugului Aprins: o replică originală dată agresiunii propagandei comuniste de la mijlocul anilor 1940, centrată comunitar datorită apropierii sufletești generate de preocupări și interese comune. Acest răspuns a continuat prin încercările de supraviețuire interioară într-un regim totalitar, fără a face compromisuri de idei sau de credință, fără a renunța la libertatea gândirii și la felul de a fi reflexiv, nuanțat, critic, propriu intelectualului. Eticheta de „rezistență prin cultură” dată Rugului Aprins (în sensul unui demers intelectualist de anticomunism) nu reflectă suficient natura fenomenului: replica Rugului Aprins reprezintă, în esență, răspunsul unor creștini autentici la exigențele absurde, idolatrizante, ale cezarului acestei lumi.

Tensiunea planurilor se exprimă așadar prin contrastul de fond dintre timpul Antimului și comunism, versus timpul comunismului și Rugul Aprins. La Antim, timpul Rugului Aprins a însemnat deopotrivă o întâlnire fericită a oamenilor de aceeași taină, o experiență vie a rugăciunii, mijlocită prin Ioan cel Străin, un context istoric care predispunea la priveghere, încordare, trezvie și trezire deopotrivă, dar și o formă pastorală și misionară extrem de originală.

Existența Rugului Aprins în timpul comunismului a însemnat și o încercare de conservare a moștenirii intelectuale a vechiului regim, a ceea ce rămăsese contrar sistemului nou de valori. Intelectualii de la Antim se încadrau într-o tipologie a intelectualului interbelic: căutător, angajat, cultivat, îndrăzneț. Un astfel de profil nu transforma intelectualul într-un favorit al regimului: obiceiurile și opțiunile sale culturale

veneau în contradicție cu semidoctismul, propaganda și îndocrinarea, consimțirea opresivității, compromisul moral și ideologic.

Puteam vorbi de rezistență împotriva comunismului dusă de membrii Rugului Aprins? Ca o consecință, poate. Cu siguranță, nu ca o intenție declarată sau ca scop primar al celor din Rugul Aprins. Cercetătorii insistă asupra calității de „cerc cultural”, „cerc de studiu”, „grup de practică și reflecție religioasă” a activităților de la Antim și, de altfel, această expresie fericită care a întrunit deopotrivă monahi și mireni în căutările lor mai adânci asupra credinței creștine este ceea ce a făcut în primul rând ca Rugul Aprins să fie reținut în memoria colectivă. E o perioadă uimitoare, de adevărată sobornicitate înainte de intrarea în întunericul comunist.

Peste această formă de cerc cultural s-a suprapus imaginea martirajului, căci, la un deceniu după instaurarea regimului comunist, cei mai apropiați din cercul de la Antim, alături de alți duhovnici sau teologi (părintele Arsenie Papacioc, părintele Dumitru Stăniloae), precum și câțiva studenți care intraseră sub aripa spirituală a ieroschimonahului Daniil și a arhimandritului Benedict au fost arestați și condamnați pentru uneltire contra ordinii sociale, constituind așa zisa „organizație subversivă Rugul Aprins”. Ieroschimonahul Daniil, principalul artizan al întâlnirilor de la Antim și catalizator al întâlnirilor din anii 1950, a murit în închisoare la Aiud; medicul Vasile Voiculescu a murit la scurt timp după eliberare, purtând rana grea a anilor de temniță. Toți membrii lotului au fost atinși de semnele acestei suferințe și de consecințele statutului de fost deținut politic - fie că a fost vorba de urmărirea de către Securitate (Alexandru Mironescu), fie de șicanele acesteia (părintele Arsenie Papacioc), fie de neintegrarea socială (Șerban Mironescu), fie de suferințele medicale, psihice (George Văsâi) ca urmare a perioadei de detenție. Rugul Aprins devine astfel sinonim nu numai cu flacăra rugăciunii, ci și cu arderea de tot, cu jertfa. Spre deosebire de alți mărturisitori care L-au descoperit cu adevărat pe Dumnezeu prin detenție, pentru intelectualii de la Mănăstirea Antim momentul închisorii nu a reprezentat începutul ancorării lor în credința creștină și al cunoașterii lui Dumnezeu, ci punerea lor la încercare, trecerea lor prin foc pentru idealul hristic pe care îl urmau de atâta timp.

Ioana Ursu

Lasati copiii să vină la Mine!

Colindele copilăriei

Mi-am petrecut copilăria într-un cartier aerisit și civilizată al Bucureștiului din România comunistă. În ciuda lipsurilor majore sau a dorințelor neîmplinite, anii aceia mi-au rămas în amintire ca fiind ani magici și fericiți. Astăzi, adult fiind, privesc trecutul ca printr-un caleidoscop și îl pot retrăi de fiecare dată altfel, în funcție de ce vreau să îmi amintesc: pe bunica mea stând în genunchi și rugându-se în biserică, taberele de la mare și de la munte, cărțile de povești, programul TV de numai două ore în care printre elogiile aduse lui Ceaușescu se strecurau cu greu și niște desene animate sau serile în care se lua lumina și alături de părinții și fratele meu stăteam așezată pe scaunul din bucătărie, cufundați cu toții într-o beznă îndulcită numai de lumina slabă a lămpii cu gaz și mama recitând poezii de Eminescu. Tot în copilărie regăsesc și mireasma puternică a teilor de pe strada mea, fierbințeala caldarâmului pe timp de vară sau gerul iernilor, strâns în obraji când ne dădeam cu sania pe derdelușul din fața blocului. Tradițiile de Crăciun în copilărie nu mi le explicam, veneau de la sine și le făceam pentru că așa se face. Multe din obiceiurile Crăciunului învățate atunci au marcat sentimentele și gândurile adultului care urma să devin. Mersul cu colindul pentru copiii de la bloc era în fiecare an așteptat cu nerăbdare și cântările le repetam cum se cuvine. Cu vreo două săptămâni înainte de Crăciun ne strângeam serile în scara blocului și cu o bucurie nemărginită porneam să sunăm pe la casele oamenilor, vestind Nașterea Mântuitorului. Când picioarele osteneau de atâta alergat, iar traista era burdușită de nuci, covrigi și alte daruri alese, mă întorceam victorioasă în bucătăria mamei cu iz de cozonac. Despre semnificația colindelor, despre felul cum înțelepciunea populară a știut să vestească, prin versuri, venirea în lume a Fiului lui Dumnezeu, am aflat târziu. Tradiția colindelor este una universală, însă parcă colindele noastre românești sunt încărcate de o profunzime și o duioșie aparte, versurile lor ascunzând o teologie adâncă, înfățișată într-o măiestrie literară extraordinară, fiind inspirate din Sfânta Scriptură și din Sfânta Tradiție, din slujbele divine și din iconografie. Aceste cântări de o sensibilitate unică, cu adevăr evanghelic și farmec artistic au răsunat neîncetat, an de an în casele creștinilor, legând peste veacuri generațiile între ele. Pentru copiii născuți, crescuți și educați în afara granițelor României mersul cu colindul rămâne doar o poveste frumoasă a copilăriei părinților lor. Fiind risipiți prin lume și ruși de patria părinților lor, ei nu vor trăi niciodată mirajul, efervescența vestirii Nașterii Domnului din casă în casă. Distanțele sunt mult prea mari aici, „gașca de la bloc” nu

există, iar părinții sunt mult prea osteniți de grijile de zi cu zi pentru a mai întreprinde ceva deplasări cu copiii. Le rămâne și ne rămâne însă comuniunea din biserică parohială cu ceilalți semeni ai noștri și bineînțeles cu Bunul Dumnezeu. Datanile și tradițiile românești, în care sunt reliefate învățăturile creștin ortodoxe, vor fi și pentru cei născuți și crescuți între două culturi de un real sprijin și ajutor. Vor putea construi prin ele o punte sufletească atât cu părinții lor cât și cu rudele rămase în țară, dar mai presus de toate vor putea găsi legătura duhovnicească cu Dumnezeu, de care fiecare dintre noi avem nevoie, dincolo de toate zbaterile și nevoile acestei lumi.

Simona Blaja

Nașterea Domnului

Descoperiți pe verticala A-B cum se mai numește Praznicul Nașterii Domnului.

1. Iisus Hristos S-a născut dintr-o...
2. Dorea uciderea Pruncului Iisus.
3. Aduc daruri Pruncului Iisus.
4. Cântare populară specifică Nașterii Domnului.
5. Maica Domnului a născut în Betleem într-o...
6. Iisus Hristos este...
7. Primii vestitori ai Nașterii Domnului sunt...

A

1.

--	--	--	--	--	--	--	--

2.

--	--	--	--	--	--	--	--

3.

--	--	--	--	--	--	--	--

4.

--	--	--	--	--	--	--	--

5.

--	--	--	--	--	--	--	--

6.

--	--	--	--	--	--	--	--

7.

--	--	--	--	--	--	--	--

B

Crăciunul copiilor

de Octavian Goga

Vă mirați voi cum se poate,
Moș Crăciun, din cer de-acolo,
Să le știe toate, toate.

Uite cum: Vă spune Badea...
Iarna'n noapte, pe zăpadă,
El trimite câte-un înger
La fereastră ca să vadă...

Îngerii se uită'n casă
Văd și spun, iar moșul are
Colo'n cer, la el în tindă,
Pe genunchi o carte mare.

Cu condei de-argint el scrie
Ce copil și ce purtare...
Și de-acolo știe Moșul,
Că-i șiret el, lucru mare.

PORTUL POPULAR ROMÂNESC - încântare, teologie și viață

Se spune că portul popular reprezintă una dintre formele de cultură ale unui neam, un „templu la purtător“, o parte din istoria și devenirea unei nații. În cazul românilor, costumul popular este, fără doar și poate, unul dintre punctele de reper, atunci când ne referim la identitate, la valorile noastre naționale. Dacă până la Revoluție portul popular era legat cu precădere de grandioasele festivaluri organizate de structurile

etatizate ale statului, după 1990, el a început să-și recapete locul și rolul în viața de zi cu zi a românului înainte de instaurarea regimului comunist în România. Timid, oameni iubitori de frumos și – de apreciat –, în mod deosebit, tineri, au început să se înveșmânteze în portul strămoșilor la sărbătorile religioase ori la cele cu caracter istoric, ajungându-se astăzi ca purtarea costumului popular să devină un adevărat curent „etno“. Mi se pare emoționant să vezi un cuplu de tineri care, în ziua nunții, preferă să meargă la slujba Cununii înveșmântați în straie populare, „obligând“ alaiul nuntașilor să se arate solidar cu mirii, accesoriizându-și ținuta aidoma lor. S-a ajuns până la statornicirea unei zile dedicate iei românești, implicit costumului nostru popular – 24 iunie, de Sânziene. O inițiativă laudabilă, temeluită în urmă cu doar câțiva ani, a devenit chiar un eveniment internațional, căci ia este sărbătorită peste tot în lume, acolo unde trăiesc români. Practic, în această zi se obișnuiește ca ținuta confrăților noștri, oriunde s-ar găsi, să conțină măcar elementul de bază al costumului popular, ia sau cămașa. „Curentul“ a cuprins în chip fericit și viața ecleziastică. Ce este oare mai frumos decât să vezi un ierarh, un preot sau un diacon purtând veșminte liturgice cusute cu motive naționale ori să admiri un sfânt prestol înveșmântat cu pânză ce poartă pe ea motive tradiționale? La fel de impresionantă mi se pare o biserică unde, în loc de somptuoasele covoare sau traverse moderne, s-au „așternut“ lăicere sau covoare de lână țesute în războaie și împodobite cu inegalabile motive populare. Asistăm, cred, la un reviriment fără precedent al tradițiilor românești, al locului și rolului lor în viața cotidiană, nutrind astfel speranță că viitorimea nu-și va uita ori renega istoria și cultura. Însă, pe lângă această șansă, fenomenul „emancipării“ portului popular și, odată cu el, a tradițiilor seculare comportă și un risc: acela de a rezuma toată mișcarea la un simplu „trend“ care se poate demoda facil, fiind înlocuit cu altul. De aceea, pe lângă efervescența momentului sărbătoresc, pe lângă confecționarea și purtarea costumului popular, trebuie să ne „înveșmântăm“ și cu o cultură a lui, cu semnificația sa spirituală și istorică, înțelegând că el reprezintă chintesența a ceea ce strămoșii au trăit și simțit: portul nostru popular s-a dezvoltat din momentul definitivării procesului etnogenetic românesc, în condiții istorico-economice specifice, având caracteristici etnice proprii.

Din punct de vedere istoric, despre portul popular românesc putem vorbi abia după formarea poporului, în secolele IX-X. Mărturii mai numeroase, ce ne oferă importante indicații despre structura și evoluția acestuia, avem încă din secolul al XIV-lea.

Cea mai veche reprezentare a portului autentic românesc este consemnată în Cronica Pictată de la Viena din 1358, care descrie bătălia de la Posada între regele Ungariei, Carol Robert de Anjou, și voievodul muntean Basarab I. În acele imagini se observă clar portul autentic al bărbaților. Au cămăși lungi, strânse la mijloc cu brâu sau centură, ȋtari, opinci și căciuli din pielicele de oaie pe cap.

Produs pentru necesități materiale imediate și stringente, portul popular se confecționa inițial în cadrul gospodăriei închise. Costumul de pe întreg cuprinsul țării se caracterizează prin folosirea masivă, ca fond, a culorii albe, iar în ceea ce privește materia primă, s-a impus țesătura din in, cânepă sau bumbac.

Ornamentica, în cadrul căreia observăm plasarea, compoziția, motivele, o regăsim în diferite câmpuri, ea subliniind linia croielii și punând în evidență motivele caracteristice, în forme geometrice sau de inspirație agrară. Dintre simbolurile cusute sau țesute pe pânză amintim soarele și stelele, Pământul și Cerul, multe flori, anumite momente din viața omului, trecerea spre lumea de dincolo. Un loc aparte îl reprezintă simbolul crucii ornate și stilizate în foarte multe forme, dar și a altor simboluri religioase: peștele, crucea bizantină, scara vieții, vița-de-vie, spicul de grâu, strugurele, păunul, etc.

Cromatică (coloritul) motivelor constituie un alt element specific, de o sobrietate remarcabilă, întrebunțându-se culori de bază: roșu, negru, brun închis, albastru, anumite tonuri de verde și violet. Peste toate, straiile românești impresionează prin măiestrie și diversitate, distingându-se în trecut prin zone etno-geografice de proveniență, prin perioadele în care oamenii le purtau, ocupațiile acestora, starea socială sau vârsta lor. În portul nostru popular se îmbină utilul cu frumosul, realizându-se echilibrul necesar între suflet și trup, menit, după spusele Sfântului Apostol Pavel, să devină „templu al Duhului Sfânt“. Carevasăzică, straiile populare sunt martore tăcute, dar mărturisitoare ale credinței și pietății poporului nostru.

Înaintașii noștri nu s-au preocupat doar de confecționarea straielor și de diversificarea tehnicilor de execuție sau a materialelor folosite, ci și de simbolistica lor aparte. Prin motivele așezate cu acul și ața pe pânză sau rostuite prin nividiturile războaielor de țesut, harnicele gospodine au rânduit acoperămintelor populare simboluri profunde, prin care purtătorul iei sau sumanului, scoarței ori brăului îmbrăca întregul univers, recapitulându-se astfel, simbolic, toată mitologia și cosmogonia daco-geților, încreștinată apoi, după ivirea zorilor Evangheliei Mântuitorului Hristos.

Fără a greși, putem afirma cu toată convingerea că portul nostru românesc reprezintă emanația esenței spiritualității sufletului poporului, deschis în fața celor ce doresc să-i simtă pulsul, să-i deslușească și să-i aprofundeze tainele cu vechime milenară. Elemente de bază al culturii spirituale și materiale, straiile populare oferă referințe directe despre modul de viață, gândire și activitate al înaintașilor, dar și despre puterea lor creatoare, credința lor și modul ei de manifestare. De aceea, portul popular rămâne o emblema a identității românești, reverberație a credinței strămoșești.

Arhim. Mihail Daniliuc

SĂRBĂTORIND CRĂCIUNUL CREȘTINEȘTE ȘI ROMĂNEȘTE

Nașterea Domnului este pentru noi, creștinii, Întruparea Fiului lui Dumnezeu, Iisus Hristos. El a venit să se aducă pe Sine Jertfă și să câștige pentru om Învierea, prin umanitatea Sa luată din Sfânta Fecioară Maria, să ne aducă Împărăția lui Dumnezeu și viața cea veșnică. Prăznuim așadar venirea lui Mesia, începutul mântuirii sufletelor noastre și a celor adormiți de la Adam și până în veacul din urmă. Ne pregătim de Crăciun prin post de bucate și post de păcate. Postul ne transpune astfel și pe noi într-o stare de jertfă, ne ajută să ne ridicăm din patimi prin milostivirea lui Dumnezeu, iar apoi să pășim, prin iubire, spre a alina nevoia aproapelui nostru cu inimă bună și plină de milă. Sărbătoarea Nașterii Domnului, împreună cu celelalte sărbători de iarnă, își are cu adevărat sensul său creștin dacă nu o rupem de Sfânta Biserică, de mulțumirea pe care o aducem lui Dumnezeu prin sfințele slujbe și mai ales prin Sfânta Liturghie.

Cum poți să aduci cinstire cuiva dacă îl ocolești în ziua prăznuirii chiar pe cel sărbătorit? Ori Sărbătoritul, am putea spune, este însuși Dumnezeu, iar prăznuirea zilelor Sale ar trebui să se facă așa cum se cuvine. Căutându-L în casa Sa, aducându-i daruri cu suflet luminos, așa cum odinioară magii de la Răsărit au adus dar de aur, smirnă și tămâie pruncului Iisus, căutându-L spre a-L cinsti în ieslea cea săracă din Betleem. Nu sunt urările mai importante ca mulțumirea adusă lui Dumnezeu, nu sunt mâncarea și băutura mai importante ca împărtășirea cu Trupul și Sângele lui Hristos, nu este așadar nici primirea oaspeților mai importantă ca primirea lui Dumnezeu în suflet, nu este mai importantă muzica de petrecere decât cântarea adusă lui Dumnezeu, nu sunt cadourile mai importante decât milostenia pe care trebuie să o facem, nu sunt cumpărăturile sau promoțiile și reducerile de preț de sărbători, mai importante decât îmbogățirea de cuvântul lui Dumnezeu prin rugăciune și iertarea datoriilor sau greșelilor, nu sunt obiceiurile și tradițiile mai importante decât rânduielile, slujbele sau canoanele Bisericii. Iar asta, pentru simplul dar minunatul fapt că nimic nu din toate acestea nu ar fi existat, nimic din toate acestea nu ar fi avut sens dacă Mântuitorul nostru Iisus Hristos nu s-ar fi intrupat pentru noi și a noastră mântuire. El este izvorul de viață dătător, din care se adapă sufletele ostenite și împovărate, Lui Îi datorăm bucuria, credința, nădejdea și dragostea. La ceas de Praznic luminat, esențial este să discernem ce să facem mai întâi și la ce să renunțăm pentru a trăi Crăciunul cu pace și liniște. Suntem creștini înainte chiar de a fi români, pentru că lucrul care este mai înalt este întâiul. Mulțumirea adusă lui Dumnezeu în biserică ar trebui să preceadă urărilor pe care le facem rudelor și prietenilor. Mesei îmbelșugate de Crăciun ar trebui să îi preceadă Cina Domnului, adică împărtășirea cu Trupul și Sângele Mântuitorului la Sfânta Liturghie. Căutarea celor sărmani, bolnavi și neajutorați ar trebui să stea înaintea cadourilor de sub bradul de Crăciun, căci sufletul este mai important ca trupul, iar Dumnezeu este mai presus de lume, iubirea este mai importantă decât plăcerea, bucuria dăruită celorlalți este mai bună decât desfătarea. Sărbătorile creștine la români sunt deosebit de bogate, într-atât încât ai putea să nu mai știi ce să alegi. Făcând alegerea greșită vei cădea în capcana de a te afla în afara Sărbătorii, pierzând sensul ei adevărat, având totuși impresia că sărbătorești așa cum se cuvine. Ar mai fi un aspect de neglijat... Sărbătorile, nu doar cele de

iarnă, sunt pentru a fi petrecute într-un cadru mai larg, împreună cu Biserica, comunitatea și chiar într-un sens universal, nu numai în familie. Felul în care alegem însă a participa ne diferențiază: putem fi simpli spectatori, să ne bucurăm de toate fără a ne osteni cu nimic, sau putem trăi bucuria jertfelniciei oferind celorlalți pe lângă mese întinse și podoabe, cânt de colinde, cuvinte bune, rugăciune, și calde urări. În România Crăciunul este caracterizat de nenumărate obiceiuri și tradiții. Acestea sunt bune dacă nu uităm, prinși în vârtoarea lor, adevăratul sens al Sărbătorii de Crăciun. Ele trebuie să adauge bucuriei sfinte și pe cea lumească, fără însă a o eclipsa. Mai mult, tradițiile sunt sau pot deveni ele însele sfinte și curate dacă sunt integrate în prăznuirea creștinească a Nașterii Domnului. Colindele și horele, cântecul popular tradițional, dar și altfel de muzică sau poezie pot face să tresalte inima românului creștin ortodox prin profunzimea, frumusețea și înțelepciunea mesajelor și compozițiilor. Fără amărăciune, dar cu gând limpede, noi cei care trăim la sat ne întrebăm firesc: Cine să mai colinde, cine să se mai roage, cine să mai joace, cine să mai îmbrace portul românesc? Ne-am modernizat, ne-am emancipat și ne vine mai ușor să așteptăm aceste lucruri mereu de la alții. Noi nu avem timp, noi nu știm, noi nu putem... Vă îndemn să salvăm Crăciunul de odinioară! Trebuie să fim în biserici, să facem parte din ceata colindătorilor, să îi susținem pe tineri în păstrarea tradițiilor românești, de la frământarea aluatului și grijirea straielor românești la aducerea prescurii la Sfânta Liturghie. Astfel suntem și rămânem autentici, prin ceea ce facem noi înșine, nu prin ce fac alții în locul nostru. Să nu fim părtași acestei societăți de consum care parcă a furat Crăciunul diminuându-i până la dispariție sensul spiritual. Nașterea Domnului sau Crăciunul țin de credința noastră. Din Cer se coboară Cel Care alină suferințele, luminează tenebrele, iartă păcatele, Cel Care vindecă. Obiceiurile și tradițiile românești, cele strămoșești și autentice vorbesc și ele despre timpul sacru al sărbătorilor. Gândul românului creștin se îndreptă spre găsirea păcii, schimbarea și îndreptarea sufletului, bucuria dăruirii, pomenirea morților, vestirea și urarea binelui, căutarea dreptății, spre fapta cea bună, căci Hristos Cel Care vine a fost așteptat cu nădejde de la începutul lumii acesteia să mântuiască pe om prin dragostea Crucii și a Învierii Lui, spre a ne da puterea de a fi mai buni și a face lumea acesta mai bună, spre a ne deschide calea fericită a iubirii creștine și astfel Ușile Raiului. Sărbători ferice cu multă sănătate și pace, și un An Nou plin de împliniri! La mulți ani!

Pr. dr. Adrian Roman

2017 – Anul omagial al sfințelor icoane, al iconarilor și al pictorilor bisericești

TEOFANIA DE LA STEJARUL LUI MAMVRI

Reprezentarea Mântuitorului Hristos în icoană este una ușor de susținut, de vreme ce a fost nu doar Dumnezeu, ci și Om. Însă cum putem susține reprezentarea Sfintei Treimi în icoană? Este aceasta posibilă, având în vedere că numai Fiul S-a întrupat, iar Tatăl și Duhul Sfânt nu? Există însă un eveniment scripturistic care ne arată o posibilitate în acest sens și care a fost redat iconografic în mod magistral de Cuviosul Andrei Rubliov, și anume întâlnirea Drepțului Avraam cu Persoanele Sfintei Treimi la stejarul din Mamvri, relatată în capitolul 18 al cărții Facerii.

Cartea Facerii cuprinde un eveniment de o încărcătură deosebită în capitolul 18: o întâlnire între Drepțul Avraam și trei „Oameni”, care a fost interpretată în mai multe feluri. Iată textul în cauză: „Apoi Domnul S-a arătat iarăși lui Avraam la stejarul Mamvri, într-o zi pe la amiază, când ședea el în ușa cortului său. Atunci, ridicându-și ochii săi, a privit și iată trei Oameni stăteau înaintea lui; și, cum i-a văzut, a alergat din pragul cortului său în întâmpinarea Lor și s-a închinat până la pământ. Apoi a zis: «Doamne, de am aflat har înaintea Ta, nu ocoli pe robul Tău! Se va aduce apă să Vă spălați picioarele și să Vă odihniți sub acest copac. Și voi aduce pâine și veți mânca, apoi Vă veți duce în drumul Vostru, întrucât treceți pe la robul Vostru!». Zis-au Aceia: «Fă, precum ai zis!»” (Facerea 18, 1-5). Avraam „vede” aici ceva ce scapă ochiului omului obișnuit. În mod normal, această întâlnire nu trebuia să fie una specială, pentru că nu ni se spune că acești „Oameni” ar fi avut ceva special sau s-ar fi diferențiat de celelalte persoane printr-un aspect deosebit. Însă Avraam simte și vede cu ochii minții ceva ce-l face să exclame, atunci când se adresează Lor cu apelativul de „Doamne”! Mai mult, adaugă următoarele cuvinte: „De am aflat har înaintea Ta, nu ocoli pe robul Tău!”. Din acest punct de vedere, este clar că avem aici de-a face cu o referire concretă la cele trei Persoane ale Sfintei Treimi. Cu toate acestea, din punct de vedere iconografic, a fost nevoie de 14 secole (anul 1410) după venirea Mântuitorului pentru ca acest eveniment să fie reprezentat așa cum se cuvine și cu interpretarea sa desăvârșită din punct de vedere dogmatic.

Cauzele unei interpretări diferite

În primele reprezentări iconografice ale teofaniei de la stejarul lui Mamvri regăsim varianta asimilării celor trei „Oameni” cu trei îngeri, variantă propusă și de interpretarea iudaică a evenimentului. Această interpretare și-a găsit loc în iconografia primelor veacuri creștine, în care modalitatea de tâlcuire a Vechiului Testament era una încă destul de mult influențată de școala iudaică, mai puțin, bineînțeles, în ceea ce privește împlinirea profețiilor hristologice. Odată cu apariția disputelor cu privire la Persoana Mântuitorului Hristos, dintre care se distinge foarte clar disputa ariană din cursul secolului al IV-lea, iconografia creștină a început să se dezvolte foarte amplu în privința unor „semne” sau „simboluri” distinctive care să sublinieze și firea divină a lui Hristos. Astfel, regăsim mult mai târziu o nouă interpretare iconografică a acestui eveniment din Vechiul Testament: Hristos este reprezentat în centru, având un înger de-a stânga și un altul de-a dreapta. Cu toate acestea, va mai trece mult timp până când evenimentul, interpretat deja de mult timp în scrierile Sfinților Părinți ca făcând referire la o teofanie a Sfintei Treimi, să fie reprezentat astfel și din punct de vedere iconografic.

De fapt, prima reprezentare iconografică a Sfintei Treimi se leagă mai mult de înfățișarea lui Hristos așa cum o cunoaștem, a Duhului Sfânt ca porumbel și a Tatălui ca o persoană în vârstă. Însă această reprezentare a fost criticată de Sfinții Părinți pentru că nu respecta deloc ceea ce fusese descoperit la stejarul lui Mamvri în fața Drepțului Avraam, ci „aduna” mai multe relatări scripturistice diferite și le interpreta în mod necorespunzător. Reprezentarea Tatălui ca o persoană în vârstă se întemeia pe acea descoperire relatată de Procul Daniel („Cel vechi de zile” - Daniel 7, 9), dar Sfinții Părinți au pus întotdeauna în relație această descoperire cu Fiul, niciodată cu Tatăl, fapt care reiese și din rânduiala sfințirii icoanelor închinete Sfintei Treimi, prezentă în Molitfelnic: „Doamne, Dumnezeule Cel slăvit în Sfânta Treime, pe Care nici mintea nu Te poate cuprinde, nici cuvântul nu Te poate spune, pe Care nimeni dintre oameni niciodată nu Te-a văzut, numai precum din Sfintele Scripturi și din învățăturile de Dumnezeu grăitorilor Apostoli am învățat, așa credem și așa Te mărturisim pe Tine, Dumnezeu Tatăl Cel fără de început și pe Fiul Tău Cel de o ființă și pe Duhul Cel de un scaun și de o fire; și, precum Scriptura cea veche ne istorisește nouă arătarea Ta în chipul celor trei îngeri ce a fost preaslăvitului Patriarh Avraam, iar în Legea harului Tatăl prin glas, Fiul cu trupul în Jordan, iar Duhul Sfânt în chip de porumbel S-au arătat” („Rânduiala sfințirii icoanei Preasfintei Treimi”, în: Molitfelnic, București, EIBMBO, 2013, pp. 679-670).

Descoperirea Cuviosului Andrei Rubliov

Mergând pe linia iconografică trasată cu puțin timp înaintea sa, Cuviosul Andrei Rubliov a fost cel care a redat în mod magistral acest

continuare în pagina 11

ROLUL DIDACTIC AL ICOANELOR

Încă de la începuturi, Biserica a acordat icoanei o importanță atât de mare, încât biruința sa asupra iconoclastului a fost declarată pe bună dreptate ca triumful Ortodoxiei (Constantinopol - 843), fiind sărbătorită în prima Duminică a Postului Mare. Pictarea sfinților nu a luat naștere doar de dragul artei, ci în primul rând din dorința de a se crea o comuniune de rugăciune, una spirituală și mistică cu Hristos, maica Lui și sfinții Săi și totodată din dorința de mărturisire prin imagine a Sfintei Scripturi care ne vorbește astfel printr-o modalitate plastică de ceea ce se întâmplă în interiorul bisericii și de adevărata profunzime a mântuirii noastre.

Așadar icoana, înțeasă ca o fereastră către împărăția lui Dumnezeu spre care privim cu ochii sufletului, are rolul de a ne transmite prezența simțitoare a lui Hristos și a sfinților Săi și de-a înălța către Dumnezeu rugăciunea Bisericii și rugăciunea personală a oricărui creștin care o privește. Cine are evlavia de a deschide această fereastră, va cunoaște prin chipul Mântuitorului atât identitatea divino-umană a Persoanei lui Hristos, cât și actul înomenirii Mântuitorului, care constituie fundamentul biblic al icoanei. Acest fapt ne arată că Dumnezeu-Omul unește în Sine neamestecate cele două naturi, iar pe de altă parte, faptul că omul poate ajunge la îndumnezeire prin harul dumnezeiesc.

Cuvântul lui Dumnezeu pe care-l putem citi în Biblie poate fi văzut printr-o altă perspectivă, o perspectivă a imaginilor, icoanele reprezentând Biblia prin intermediul acestora. Exprimarea directă a evenimentelor inspirate din Sfânta Scriptură sau din viețile sfinților cu ajutorul icoanelor, are un rol instructiv-educativ și este de mare ajutor, mai ales în cazul copiilor, a căror educație are legătură directă cu imaginile. Sfântul Grigorie cel Mare spunea că „icoanele sunt pentru cei neînvațați ceea ce Sfânta Scriptură este pentru știutorii de carte”. Sfântul vrea să scoată în evidență importanța deosebită a icoanelor, pe care le așează pe același pedestal cu Sfânta Scriptură și nu vrea să credem că icoanele ar fi folosite doar neștiutorilor.

Icoanele, ca de altfel și arhitectura sau cântarea dintr-o biserică, trebuie să ne amintească faptul că suntem într-un loc sfânt. Se știe că prin mijlocirea văzului e posibil să ne sfințim, așa cum prin mijlocirea auzului cântarea liturgică ne sfințește, amintindu-ne de afirmația Mântuitorului: „Luminătorul trupului este ochiul; de va fi ochiul tău curat, tot

trupul tău va fi luminat...(Matei, 6, 22). Domnul nu este doar Cuvântul Tatălui, ci și Chipul Tatălui, iar astfel rugându-ne în fața unei icoane sau contemplând chipurile sfinților, ni se descoperă harul Duhului Sfânt care rămâne mereu întipărit în aspectul chipului reprezentat, care ne dezvăluie o cale de urmat.

Fără icoană am putea deci să ne rătăcim de la adevăratul Dumnezeu, deoarece fiecare în parte și-ar închipui după priceperea și credința sa un Dumnezeu, astfel încât riscul idolatriei ar deveni unul mult mai mare, omul fiind tentat să-și „inchipuie” un Dumnezeu „convenabil”, după propriile dorințe. De aceea, una dintre condițiile de bază ale reprezentării icoanelor este însăși claritatea reproducerii chipului identic cu prototipul celui pictat. Nu o să întâlnim sfinți pictați în felul în care i-am vedea într-o fotografie sau în felul în care se arată în mod obișnuit privirii, ci în umanitatea lor curățită, preschimbată, luminată și îndumnezeită de har.

Pe scurt, icoanele au o mare însemnătate pentru mântuirea noastră și putem spune că ele sunt un mijloc de întărire și de întreținere al vieții religioase creștine, nicidecum o formă de expresie picturală naivă sau primitivă, ci dimpotrivă, un stimulent pentru cultivarea virtuților morale și a sentimentelor superioare de iubire, devotament și jertfă pentru Biserica lui Hristos care ne ajută să descoperim sensul propriei noastre vieți.

Liliana Capecchi

continuare din pagina 10

eveniment din Vechiul Testament. În icoana Sfintei Treimi pictată de el nu mai regăsim aproape nimic din scena întâlnirii inițiale dintre Dreptul Avraam și cele trei Persoane. Scena principală este ocupată de masa pe care se regăsește un obiect asemănător cu un potir, care simbolizează Sfânta Euharistie. În spatele mesei se văd, de la stânga la dreapta: casa Dreptului Avraam, stejarul de la Mamvri și o stâncă. Pentru a deosebi cele Trei Persoane ale Sfintei Treimi este suficient să ne uităm la gestică și veșmintele Lor. Fiul este Cel din mijloc, deoarece are veșmântul la fel cu cele în care-L vedem reprezentat singur. Tatăl este Cel din stânga imaginii, pentru că atât Fiul, cât și Duhul Își înclină capetele spre El, iar Duhul este Cel din dreapta. Bogăția de simboluri și modul uimitor în care a reușit să concentreze și să redea practic nu doar iubirea și prețuirea reciprocă a Persoanelor Sfintei Treimi, ci și iconomia lui Hristos, prin punerea în mijlocul mesei a Sfintei Euharistii, constituie fără îndoială, o minune. Nici un om, oricât de duhovnicesc ar fi, nu ar putea să

redea cu atâta simplitate și în același timp profunzime o asemenea multitudine de taine cerești. Încheiem cu un citat al părintelui Gabriel Bunge, care rezumă interpretarea acestei icoane uimitoare: „Mișcarea dintre cele trei Persoane dumnezeiești, dialogul intratrinitar, pleacă de la Fiul: El privește rugându-Se spre Tatăl, în vreme ce mâna Sa dreaptă trimite spre «Potirul» Patimii Sale și, dincolo de aceasta, spre Duhul. Această privire și acest gest sugerează cererea trimiterii Sfântului Duh, devenită acum cu puțință prin jertfa de Sine a Fiului. Iar Tatăl, Care-L aude pururea pe Fiul (Ioan 11, 42), împlinește această rugămintă: privirea Sa se îndreaptă asupra Duhului Care tronează împreună cu El în spatele mesei Altarului, și mâna Sa dreaptă îi împărtășește binecuvântarea spre desăvârșirea lucrării mântuitoare a Fiului. Duhul Sfânt Însuși Își pleacă cu smerenie și incuviințare capul subliniind această consimțire prin mâna Sa dreaptă plecată” (Pr. Gabriel Bunge, Icoana Sfintei Treimi a Cuviosului Andrei Rubliov sau „Celălalt Paraclet”, trad. diac. Ioan I. Ică jr, Sibiu, Ed. Deisis, 2006, p. 163).

Pr. Adrian Agachi

CONVORBIRE CU PĂRINTELE GABRIEL BUNGE – Roveredo (TI), 16 iulie 2016

Partea a doua: „Hristos nu a venit doar ca să cheme pe unul sau pe altul. El a spus că a întemeiat o Biserică.”

Nu este la latitudinea fiecărui credincios cum interpretează religia? Există cu siguranță și catolici care împlinesc foarte bine poruncile, precum și ortodocși care le împlinesc mai puțin. Nu contează asta mai mult decât a fi ortodox sau catolic?

Părintele Gabriel: Aceasta este în mod evident o viziune foarte individualistă. Din nou, întrucât nu toate religiile sunt egale – dintr-un anumit punct de vedere bineînțeles. Nu încapă nici o îndoială că din perspectivă individuală un ortodox poate fi un foarte prost creștin în vreme ce un catolic sau un protestant poate fi un foarte bun creștin. Și aceasta deoarece unul nu își ia în serios credința, pe când celălalt o trăiește într-adevăr pe cât de bine îi stă în putință. Asta este evident. Eu spun adesea în glumă că nu e de ajuns să fii ortodox, trebuie să fii și creștin. Dar nu despre asta e vorba. Într-o zi un prieten rus, un preot, m-a întrebat: „Nu înțeleg deloc poziția ta. Trăiești în sfântă pace cu superiorii tăi ecleziastici a căror credință nu o împărtășești întru totul. Eu sunt adesea în dezacord cu viața episcopilor mei, dar noi avem aceeași credință.” Astfel că în cele din urmă am devenit ortodox pentru că voiam să trăiesc în Biserică, într-o biserică unde să pot subscrie întru totul la credință. Dar nu pot trăi într-o biserică în care pun în paranteză dogme fundamentale. Înțelegeți? Pot să nu fiu de acord cu purtarea patriarhului sau episcopului meu pentru că este așa și pe dincolo, dar nu pot să mă îndoiesc de exemplu de caracterul apostolic al slujirii lui. Aceasta este problema.

Dacă nu priviți îndeaproape, dacă spuneți „ceea ce contează este a trăi Evanghelia lui Hristos și atunci credința mă va mântui”, vă răspund „cu siguranță”. Hristos va ști să deosebească între toți cei care se cheamă cu numele Lui și cei care L-au urmat cu adevărat. Dar

nu despre asta e vorba, acesta este punctul de vedere individualist. Cum rămâne cu toți creștinii laolaltă? Hristos nu a venit doar ca să cheme pe unul sau pe altul. El a spus că a întemeiat o Biserică, *qahal* în limba ebraică, adică cei care au fost chemați din mulțime pentru a forma o adunare, o *ekklesia* (gr. biserică).

Eu I-am mulțumit întotdeauna lui Dumnezeu că am fost botezat catolic și nu protestant. Tatăl meu era luteran, ar fi putut să mă boteze luteran. Atunci m-aș fi aflat cu adevărat într-o comunitate unde tradiția apostolică este foarte-foarte redusă, la os, dacă vreți. Nu este cazul în biserică romano-catolică. Eu sunt născut în 1940, am crescut într-o biserică hrănită de o liturghie care nu mai există. Nu mai există! Lumea pe care am cunoscut-o când eram copil, când am fost la prima împărtășanie, nu mai există. Dacă nu credeți, uitați-vă la

filme, la pelicule cinematografice, nu-i așa, ale liturghiilor de dinainte și de după Conciliu (n. red. Conciliul al doilea de la Vatican). Am astfel de înregistrări aici, de asemenea cu papii din acea epocă, nu doar cu Pius al XII-lea și cu înmormântarea lui, și îmi spun: dacă Pius al XII-lea s-ar întoarce pe pământ la o mesă catolică din Elveția germană, după două minute ar ieși deja lovind ușile. Scandalizat. Dacă Sfântul Ioan Gură de Aur s-ar întoarce și ar asista la liturghia care îi poartă numele, s-ar regăsi perfect în ea, nu-i așa? Este aceeași. Am și fragmente cinematografice mai vechi decât Pius al XII-lea, cu Sfântul nostru Patriarh Tihon (n.red. rus), din vremea revoluției ruse, și sunt aceleași liturghii ca cele pe care le avem noi azi. Și asta de secole. Nu există ruptură. Astfel încât eu n-aș fi rămas până la moarte într-o biserică unde nu pot subscrie la credință, dar din toate punctele de vedere: Crez, Liturghie, etc.

În Occident vorbim adesea de toleranță iar această toleranță este un cuvânt care are o definiție foarte largă. L-am auzit de mai multe ori în biserică.

PG: Nu, trebuie să deosebim, pentru că dacă am înțelege toleranța în acest sens, ca astăzi, nu ar mai fi existat niciodată martiri creștini. Pe când vreme de secole creștinii i-au respectat sau i-au lăsat în pace pe păgâni, nu-i așa, însă dacă li se cerea să participe la ritualuri păgâne, de exemplu să aducă jertfe împăratului, refuzau. Și plăteau pentru asta cu propria viață. Și nu trebuie să uităm că aceste ritualuri care li se cereau nu erau de fapt rituri cu adevărat religioase. A aduce jertfe împăratului sau geniului lui era pur și simplu un gest de loialitate, ca în China unde era în uz această prosternare în fața împăratului chinez, care nu era o chestiune religioasă.

Deci toleranța este evident un cuvânt foarte ambiguu. **Toleranța așa cum o interpretăm foarte frecvent este indiferență.** E același lucru.

Găsiți că biserica ortodoxă este mai degrabă intolerantă față de alte biserici? Aud asta uneori, că suntem foarte rigizi.

PG: Este pur și simplu vorba că nu avem dreptul, nici măcar voința, de a părăsi tradiția apostolică care ne-a fost transmisă. Suntem în continuare creștini astăzi pentru că părinții noștri, bunicii noștri, până la vremurile apostolilor, au refuzat să renunțe la orice. Pentru aceasta suntem, slavă Domnului, în continuare ortodocși. Altfel nu am mai fi deja pentru că am spune „e același lucru”, nu-i așa?

Au murit creștini pentru că au refuzat să dea autorităților romane Biblia sau alte cărți sfinte. Vedeți? Iar creștinii care dădeau cărțile, „traditores” (n.red. trădătorii), erau excluși din Biserică. Apoi era o mare problemă ce să se facă la sfârșitul persecuțiilor cu cei care s-au căit, pentru a-i reintegra în Biserică. Biserică nu a cerut niciodată tuturor să devină mucenici. Ea a canonizat mucenicii. Iar pentru cei care erau slabi, a căutat sau a găsit un mijloc de a-i mântui totuși.

Ați văzut asta în România [în vremea comunismului] de o mie și una de ori, știți asta foarte bine. Există mucenici, există mulți mucenici. În Rusia se studiază toate documentele KGB-ului pentru a afla cum s-au comportat martirii. Pentru că doar cei care nu au cedat niciodată sunt canonizați. Și s-a întâmplat de mai multe ori să trebuiască retrași „sfînți” canonizați pentru că s-au găsit documente care dovedeau că trădaseră pe cineva. Este posibil. Îi putem în continuare cinsti în particular, dar se scot moaștele din biserici și se scot numele din calendar. Eu cunosc 25 de astfel de cazuri. Doar cei care au rezistat până la ultima picătură de sânge, chiar dacă era vorba de episcopi. Pe ceilalți îi va judeca Dumnezeu, nu este treaba noastră.

Părinte, ce părere aveți despre Sinodul din Creta ?

Ascultați, se pot spune multe pe acest subiect. Eu aș fi preferat ca el să nu aibă loc. Dar trebuie avut în vedere că niciun întâistător al unei biserici ortodoxe nu este un papă. Toți patriarhii sau mitropoliții noștri primați trebuie să se socotească cu sinoadele lor, iar sinoadele trebuie să se socotească cu monahii și cu poporul. Iar în bisericile ortodoxe poporul merge cu monahii, nu cu patriarhii. I-am spus odată asta cardinalului K. care este responsabilul secretariatului pentru unitate (n.red. al bisericii catolice). I-am spus „Ascultați, eminență, puteți să faceți toate acordurile din lume pe care le doriți cu bisericile ortodoxe, dacă monahii nu le acceptă, sunt timp pierdut. Deoarece poporul va merge întotdeauna cu monahii, care sunt părinții lor duhovnicești, și nu cu patriarhii, care din cauza poziției lor se compromit mai ușor.” Atunci el a cugetat un pic și mi-a spus: „Aveți dreptate.” Așa stau lucrurile. Dacă se ia o decizie în Creta sau aiurea și Muntele Athos zice nu, atunci tot monahismul ortodox va spune nu. Și nimeni nu poate să-i convingă, oamenii vor merge cu monahii, așa este în istorie.

Din punctul dumneavoastră de vedere care a fost cel mai important punct de separare al Bisericii Romei de Biserica Ortodoxă? Care a fost adevăratul motiv și când a început îndepărtarea? Undeva în primul mileniu, nu e foarte clar...

Este foarte clar, dar nu îi întrebați pe teologi, întrebați-i pe istorici.

Punctul de plecare dacă vreți îl putem aproape data. Este 382, un an după al doilea sinod ecumenic. Atunci a revendicat papa Damasus pentru prima dată în mod oficial pentru Roma primatul asupra tuturor celorlalte biserici, în baza cuvântului lui Hristos către Petru: „Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica mea.” La aceeași dată, 382, Sfântul Ambrozie spune însă: „această piatră nu este persoana apostolului, ci credința lui Petru”. Dar din acel moment a fost dezvoltată tot mai mult [n.red. revendicarea], tot mai mult, până ce a devenit o ideologie, ceea ce ortodocșii numesc astăzi papismul.

Problema în ultimă instanță este papalitatea. Pentru că toate variațiunile ulterioare, toate ideile deosebite, sunt acoperite de infailibilitatea papală. Dacă nu ar fi așa, am putea discuta despre ele. Dar așa ele nu sunt negociabile. Pretențiile infailibilității nu au fost însă dogmatizate decât în 1870 – târziu. Și dacă mă întrebați care este data de separare definitivă dintre Orient și Occident, voi spune 1870 – primul conciliu de la Vatican.

Hristos trebuie să se întoarcă și să pună ordine în Biserica Sa. Vedeți, omul a putut ieși din Paradis, dar nu se poate întoarce acolo singur. Pentru a se întoarce are nevoie de Hristos. Noi am fost în stare să rupem unitatea Bisericii, dar nu o putem reface noi înșine. Și asta bineînțeles nu este vina persoanelor care trăiesc în zilele noastre, suntem pur și simplu moștenitorii acestei triste stări de fapt. Iar ea e fără speranță. Eu nu cred, nu cunosc niciun exemplu de instituție care să fi dat înapoi. Deoarece pocăința, **metanoia (gr.), este un act individual, personal, și nu o instituție.**

Editat de Iulia Cârjeu

Ziua Crăciunului

de Valeriu Gafencu

Am trăit-o din plin, cu toate
binecuvântările trimise de Domnul!
O stea călătoare de la Răsărit
Cu razele albe de-argint
Lunecă înspre albastrul senin
Al cerului viu înflorit.
Și steaua-L vestește pe Pruncul Mesia
Născut din Fecioara Maria.
Un miel blând se uită și-ar vrea să-L sărute
Pe pruncul scaldat în lumină
În noaptea Crăciunului alb și senin
O Mamă cu Pruncul la sân
Curată-n iubire privește-n uimire
Plinindu-se Bunavestire.
Un Prunc Sfânt se naște în noaptea-nstelată
Din Sfânta Fecioară și Duhul cel Sfânt
Al Tatălui drept Cuvânt
Coboară azi pe pământ
Făclie pe veci luminată!

„ASTĂZI S-A NĂSCUT CEL FĂR' DE-NCEPUT..”

„Dumnezeu a venit” în lume, nota meditativ teologul și filosoful ortodox Paul Evdokimov, „dar parcă nici n-ar vrea ca oamenii să-I sesizeze divinitatea.” Dumnezeu Se face Om ca și noi, Cel atotputernic Se naște Prunc lipsit de apărare, într-un tot dependent de grija și afecțiunea celorlalți, ca orice nou-născut. Aceasta este, cu adevărat, din perspectiva credinței noastre, „taina cea din veci ascunsă și de îngeri neștiută”: taina lui Dumnezeu-Copilul, „Prunc tânăr, Dumnezeu Cel mai înainte de veci”. Potrivit minunatelor texte liturgice consacrate sărbătorii Nașterii Mântuitorului, Cel veșnic, „Cel fără de ani”, Se naște în timp, unind cerul și pământul – cele două planuri ontologice distincte: cel creat și cel necreat – în Însăși Persoana Sa. În acest sens, „cerul și pământul în cântec răsună”, așa cum povestesc atât de sugestiv colindele, pentru că, da, din iubire față de fiecare dintre noi, „Dumnezeu S-a arătat în trup”. „Dumnezeul nostru a coborât în istorie” prin Întrupare, în mod smerit și chiar neverosimil, devenind astfel mai ascuns decât oricând prin însuși actul revelației Sale supreme (așa cum observa Pascal). El coboară printre noi, devenind cu adevărat Unul dintre noi, Își asumă neputințele noastre și ni Se dăruiește pe Sine, făcându-ne frați ai Săi și fii ai lui Dumnezeu prin har. Precum mărturisirea, cândva, părintele Dumitru Stăniloae, Hristos Se face Fratele nostru, devenind astfel Izvorul suprem al fraternității dintre oameni. Noi suntem, pentru eternitate, frați, în primul rând pentru că Însuși Creatorul nostru a ales să ne fie Frate, „chip de Rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor și la înfățișare aflându-Se ca un Om” (Filipeni 2, 7).

Dumnezeu-Fiul, a Cărui naștere este „dintru început, din zilele veșniciei” (Miheia 5, 1), Se naște în timp, într-o epocă istorică bine definită, într-un context cultural clar delimitat, alegându-Și, ca primă „locuință”, un staul, fiindcă „nu mai era loc de găzduire pentru ei” (povestește Evanghelistul). Din chiar primul moment al întâlnirii cu Dumnezeu-Cuvântul, oamenii nu-I pot găsi un „loc de găzduire” cumsecade Creatorului lor - nici în „casa de oaspeți”, dar nici în inimi și conștiințe. Încă de la începutul vieții Sale pământești, „Fiul Omului n-are unde să-Și plece capul” (Luca 9, 58), fiindcă oamenii nu-L primesc, găsind felurite pretexte pentru refuzul lor: unii „nu mai au loc de găzduire” (de vreme ce toate locașurile din inimile lor sunt ocupate cu griji și năzuințe telurice), alții nu au încredere sau nu-L aud pe Cerescul Vizitator bătându-le la poarta inimii, iar alții - credincioși fiind - motivează amânarea întâlnirii cu Dumnezeu folosind ca pretext necesitatea de a-și „spăla”, mai întâi, inimile. Aceștia din urmă, însă, Hristos le revelează, prin însuși modul smerit al Nașterii Sale pe pământ, un mesaj minunat: anume că Dumnezeu vrea să-L iubim așa cum suntem, să-I oferim cu încredere, ca locaș, „ieslea cea săracă” a inimilor noastre. Ce așteptăm? Purificarea? Dar Hristos Însuși, și numai El, e Cel Care ne „spală” (Psalm 50, 8)! Noi nu ne putem transforma „ieslea” într-un locaș sfânt. Dar El, Cel „Unul Sfânt”, poate săvârși, în noi și pentru noi, această tainică minune.

Stea, călăuză magilor; proorociile mesianice, luminează poporul lui evreu Hristos sălășluiește, cu iubire, oriunde este primit și adorat după cuviință. De vreme ce primul dar al omenirii, oferit Fiului lui Dumnezeu, a fost o iesle, El a acceptat-o, binecuvântându-i pe păstori cu revelarea Întrupării Sale. Și dacă cei dintâi închinători ai Săi n-au fost preoți israeliți, ci astrologi păgâni, El îi primește cu iubire, călăuzindu-i către Sine printr-o modalitate pe care ei, ca astrologi, o acceptau ca demnă de încredere. Deși practicarea astrologiei este în mod frecvent combătută de Proorocii Vechiului Testament, totuși adâncul smereniei divine se vedește prin faptul că Hristos îi cheamă pe magi, adresându-li-Se „pe limba lor”, într-un mod accesibil și validat în cultura căreia acei magi îi aparțineau. Stea minunată le-a fost, cu siguranță, astrologilor de

atunci un „pedagog către Hristos”, așa cum Vechiul Testament a fost pentru iudei (Galateni 3, 24) sau filosofia antică pentru greci. Chemairea lui Dumnezeu, adresată întregii omeniri prin Nașterea Fiului în orizontul lumii create, este, astfel, universală și dăruită fiecăruia dintre noi în parte, fiecărei persoane unice (cu particularitățile ei, cu toate acele caracteristici empirice, contingente, precum contextul cultural în care trăiește, nivelul intelectual, apartenența religioasă). Pentru păstori, Pruncul Se naște în iesle; magilor le arată steaua; teologilor le vorbește prin profețiile mesianice. Hristos este „ieri, astăzi și în veci Același” (Evrei 13, 8), apropiindu-Se, în smerenia Sa infinită, de inimile oamenilor în acele modalități pe care ei doresc sau sunt capabili să le înțeleagă. Din Troparul Nașterii aflăm despre steaua cea minunată, ivită în mod inexplicabil pe cerul Palestinei, că „întru dânsa cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învățat să se închine Soarelui dreptății” și să-L slăvească pe „Răsăritul Cel de sus”. Căci, așa cum argumentează Sfântul Ioan Gură de Aur în Omiliile sale la Matei, magii de la Răsărit, odată ajunși la Hristos, n-au mai avut trebuință de călăuzirea stelei, de vreme ce puteau să înțeleagă, în mod direct, voința Creatorului. De ce ar mai fi căutat semne în stele, când tocmai Îl descoperiseră pe Creatorul stelelor și Dătătorul frumuseții lor?... De aceea, remarcă Sfântul Ioan Gură de Aur, după ce L-au găsit pe Prunc, Dumnezeu nu le mai vorbește prin semnul stelei minunate, ci li Se revelează în vis, printr-un înger, spunându-le să nu-i dea nimic de știre lui Irod, ci să se întoarcă „pe altă cale” (inclusiv în sens duhovnicesc), în țara lor.

Căutătorii găsiți de Dumnezeu

Păstorii și magii rămân, din această perspectivă, primii căutători ai lui Hristos, de după venirea Lui în trup (căci El a fost căutat, fără îndoială, și înaintea Întrupării Sale...). Ei asumă, astfel, cei dintâi condiția creștinului de „căutător găsit” căci, în exprimarea lui Pascal, nimeni nu-L

continuare în pagina 15

SIMPLITATE ÎN MODERNITATE

Nichifor Crainic scria în cursul său de teologie mistică „Sfințenia, împlinirea umanului” că omul modern își ignoră în parte facultățile care îl duc „chiar prin propriile forțe la înălțimea de manifestare pe care acest om nu o bănuiește”. Crainic făcea această remarcă în contextul unei epoci dominate de materialism, în care nu exista altă posibilitate de interpretare a vieții omenești decât în termenii disciplinei pozitivistice. Această gândire a exercitat un fel de teroare asupra omului modern, spunea scriitorul teolog, iar „în stadiul acestei terori, omul modern apăru și mai mic decât în realitate”.

În secolul XXI, omul postmodern nu a reușit încă să atingă înălțimea de manifestare la care se referea Nichifor Crainic. Și aceasta, pentru că refuză să dea atenție suprasensibilului de dincolo de lumea fizică, exterioară. În această modernitate, ca termen ce nu reflectă doar valențe temporale, ci și un mod de a fi, omul se tot micșorează în goana sa inconștientă după „a avea”, fără preocupare pentru „a fi”. A fi plăcut nu lumii, ci lui Dumnezeu, Cel care l-a creat după chipul și asemănarea Sa.

Mai mult, mai bun, mai rapid... sunt cuvinte-cheie ale unui mod de viață canalizat pe afirmarea eu-lui, pe atingerea succesului (social, profesional, material) cu orice preț, a confortului și plăcerilor de tot felul. Filosofia omului modern stă în liberalisme și relativisme, crezând că în acest fel poate înțelege lumea în care trăiește. Se vrea personaj important și de aceea complică lucrurile. Caută cu tot dinadinsul să fie sofisticat, pentru a-și arăta astfel treapta evoluției intelectuale atinsă, când de fapt este un semn al rătăcirii în propriile îngustimi ale minții orbite de senzorial, de ceea ce se vede doar. Se încăpățânează să meargă pe drumul exact opus celui care i-ar dezvălui înțelesul adevărat al existenței sale, Mântuirea, și al întregii lumi - toate lucrurile au fost create înainte de el, pentru ca el să vină în urmă ca un rege al tuturor făpturilor. Și nu ca un rege sofisticat, ci ca unul desăvârșit în simplitate.

În cartea „Eseuri de duminică”, Constantin Noica spune că a fi simplu reprezintă o savantă întoarcere la nevinovăție, iar cel care are harul dragostei, al dragostei larg și spiritual înțelese, îl are și pe cel al simplității. Prin urmare, omul modern preferă să stea încurcat

în izele lumii materiale pentru că a pierdut dragostea. Iubirea față de semenii, față de toată creația și, mai ales, față de Creator. S-a pus pe sine în centru și se arată îngrozit chiar de ideea de simplitate, pe care o confundă cu simplismul, și atunci emite gânduri întortocheate și simulează o personalitate complicată. Întoarcerea la nevinovăție nu este tocmai starea în care s-ar simți confortabil, astfel că, în cel mai bun caz, o amână, dacă nu o exclude cu totul din existența sa.

Și totuși, cum spunea Nichifor Crainic, în ființa omenească există puteri. Puteri lăuntrice, care, trezite din amorțeală, o pot face să redevină simplă, adică firească, naturală și liberă. Asceții demonstrează de mai bine de 1.500 de ani esența vieții în simplitate. Sfinții sunt modele vii de simplitate. Sfântul Cuvios Paisie Aghioritul arată formula ce poate urca omul la înălțimi de manifestare duhovnicească: „Simplitatea dimpreună cu nevoița osârduitoare și cu încrederea în Dumnezeu aduc pace și bucurie lăuntrică și umplu sufletul de nădejde și mângâiere”. Trebuie doar ca acesta să facă efortul de a ieși din ignoranța amintită de Crainic.

Gabriela Zamora

continuare din pagina 14

poate căuta pe Dumnezeu dacă nu L-a găsit deja sau, mai bine spus, dacă n-a fost, mai întâi, găsit de către Dumnezeu... Ei, primii căutători, sunt cei care, îndrumându-ne și pe noi în labirintul căutărilor existențiale, ne mărturisesc în mod tainic, ca, oarecând, locuitorilor din Ierusalim: „Unde este Regele iudeilor, Cel Ce S-a născut? Căci am văzut, la Răsărit, steaua Lui și am venit să ne închinăm Lui” (Matei 2, 2). Noi toți, ca și ei, căutăm, întrebăm... De fapt, Îl căutăm, Îl întrebăm... pentru că avem încredere că L-am găsit deja. Credița noastră ne-o simțim, poate, cea mai puternică și lucrătoare tocmai în acele clipe când îndoielile noastre ne dau iluzia de a ne fi îndepărtat cel mai mult de ea. Da, atunci credem la nivelul cel mai profund, atunci ne abandonăm, cu toată ființa noastră, Celui în Care credem, atunci Îl putem căuta cu mai mult dor și stăruință. Atunci când dificultățile duhovnicești sunt mari, când valurile ne sunt împotriva, iar noi tindem să ne refugiem, cuminti, în „corabia” zonei noastre de confort psihologic, singura noastră scăpare rămâne, în mod paradoxal, curajul nebunesc (da, într-un total nebunesc) de a ne părăsi „corabia”, pășind pe valurile zbuciumate, ca să ajungem cât mai repede la Hristos Domnul.

Suntem pelerini ca magii și păstorii, ca cei doi ucenici din drumul spre Emaus... mereu căutători ai Săii, având drept „pedagog” spre El, în loc de steaua minunată, credința noastră în Dumnezeu. Iar atunci când Îl găsim, când întâlnirea cu El diferă atât de mult de conceptele noastre (pentru că magii n-au găsit un „rege al iudeilor” într-un palat, ci doar un Copilaș culcat în fânul ieslei), atunci, uitând de „pedagog”, îngenunchiem în fânul ieslei și, cutremurându-ne „nu de frică, ci de încredere”, ne închinăm Celui Ce S-a născut pentru noi. Nu putem explica, nu putem înțelege taina... tocmai pentru că este taină. Nu avem cum să înțelegem de ce Acela pe Care ni-L imaginam ca Judecător atotputernic alege, de fapt, să ni Se dăruiască nouă, făcându-Se... Prunc și având nevoie de apărare împotriva mâniei lui Irod. Iar dacă nu înțelegem, atunci singura atitudine rezonabilă rămâne, poate, în fața tainei, numai „mirarea filosofică” și „credința lucrătoare prin iubire” (Galateni 5, 6). Să-L primim, așadar, pe Mântuitorul nostru mult iubit, în „ieslea cea săracă” a inimii, transformând-o, după îndemnul patristic, în casă construită pe nisipul răbdării și pe temelia cea neclintită a adevăratei credințe, zidită din cărămidile faptelor bune, legate între ele prin smerenie și având acoperișul iubirii!

Laura Stifter

Cui (ne) dăruim de sărbători?

Pentru a fi fericit de sărbători te pregătești și îți gătești sufletul, dar și casa și masa. Crăciunul este prăznuirea Nașterii Domnului, dar și amintirea primelor noastre întâlniri, în copilărie, cu datinile străbune ale acestei sărbători. Nu suntem fericiți însă de unii singuri, ci împreună cu ai noștri. Cum poți fi fericit dacă nu poți citi bucurie în ochii celui de lângă tine. Nefericiți sunt mulți, doar că am uitat de ei sau ne facem că nu știm că ei sunt „ai noștri”. „Adevărat zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut” (Matei 25, 40), spune Domnul Hristos. Așadar acești nefericiți „ai noștri” sunt ai Domnului care zice că sunt „frați ai Mei” și că făcându-le un bine, îi facem chiar Lui. Dacă întoarcem fața de la ei, îi întoarcem spatele lui Dumnezeu. „Celui care cere dă-i și nu întoarcem fața ta celui care cere de la tine!”, spune tot Mântuitorul. Din firimiturile care cad de la masa noastră dăm și noi celui care spune că nu are. Nu l-am căutat noi, nu îl cunoaștem... Nu ne este milă de el. Îi dăm ceva ca să plece. Se va întoarce din nou, o știm. Are pretenții, nu știe să zică: Mulțumesc! Poate ne minte, poate ne înșală... El nu știe cum să ceară, dar nici eu nu știu cum să dăruiesc. Se poate să fure de la mine și eu să-l urăsc. Da, e dificil și să dăruiești. Dar ce voi face? „Mai fericit este a da decât a lua”, ne spune un cuvânt al Domnului (Fapte 20, 35). Deci ca să fim fericiți trebuie să dăruim, dar nu fapta aceasta ne face fericiți, ci ceea ce simțim atunci când dăm, ceea ce se întâmplă în suflet, în al meu și în al celui care primește. E iubirea, dragostea față de cel de lângă mine. Aceasta este cea care mă face să îl cunosc pe acest frate mai mic al lui Hristos, o mână întinsă care mă poate face mai bun. Milostenia, dragă cititorule, ne acoperă mulțime de păcate, iar celui care iubește puțin, puțin i se iartă. Sărbătoarea Crăciunului există cu adevărat doar pentru cine o practică. Acest lucru începe cu rugăciunea de la Biserică, cu primirea lui Hristos care se dăruiește la Liturghie în Sfânta Împărtășanie și prin care primim iubirea lui Dumnezeu în suflete. Apoi, dăruirea noastră nu este doar cea materială, a bunurilor, ci și cea sufletească, din care izvorăște prima. A te dărui pe tine, înseamnă să suferi pentru celălalt, să fii trist pentru nefericirea altuia, să fii îngrijorat de sărăcia celui de lângă tine, să îl cauți pe cel bolnav, să știi ce îi lipsește celui care cere de la tine, să ți-l apropii, să îi cunoști sufletul și viața, să te rogi pentru el, să nu fii indiferent. Să trăim pentru ceilalți este un scop al vieții noastre omenești. Hristos a fost un „străin”, un necunoscut, un copil ai cărui părinți nu aveau loc unde să înnopteze, la Betleem, în noaptea în care Dumnezeu întrupat

se năștea din Sfânta Fecioară Maria. Suntem pregătiți în iarna aceasta să primim un „străin”, un necunoscut, o familie sub acoperișul nostru? Dacă îl primim, Îl primim pe Iisus, dar dacă nu îl primim... Îndrumați! Găsiți sprijin! Căutați! Așteptați! Cine bate la ușă oare? E Domnul? Să-i deschid? Nu e prea târziu? Oare e chiar El? Nu trebuia să fie în altă parte? Nu trebuia să se îngrijească singur unde să-și petreacă noaptea? De ce la mine? De ce eu? Dar... oare nu Îl așteptam? Oare nu de El am nevoie? Oare nu faptul că-i deschid, imi deschide și mie ușile Raiului? O! În ce om care vine și cere de la mine, e Hristos? Ar trebui să-i iubesc pe toți și astfel voi fi sigur că iubirea mea va fi primită de Dumnezeu, că dacă am făcut un bine cuiva, Lui i-am făcut, căci nu pot să trec cu vederea pe cineva, căci e poate chiar Iisus al meu. Aș vrea să fiu „al Lui” și deci imi rămâne un singur lucru: de Crăciun trebuie să-i iubesc pe toți și să-i iubesc mereu. La tine cine va bate la poartă? Să-i deschizi! Știi cine este.

Pr. Adrian Roman

În țara mea

în țara mea, cresc cruci nenumărat, de-a valma
pe ulițele satelor pustii, fără țărani
în țara mea, nebunia însăși bate palma
pentru sclavia noastră eșalonată-n ani

țara mea, e însăși ea, un minunat cortegiu
pentru cultură pentru artă și-omenie
la mine-n țară singurul drept sau privilegiu
este să plângi și să trăiești în sărăcie

cei ce nu îl vor, la poalele străinătății
cerșesc curajos dreptul de-a respira mai demn
umilița-i însă vectorul umanității
ce ne condamnă și pe-aici, tot să îndurăm

starea de fapt, fecioara vestului bătând la ușă
când noi tot ne prefacem că nu se întâmplă
România e împărțită între vest și ruși
și i se zbat războaiele durerii-n tâmplă

din vest bat clopotele sărăciei pentru ea
noi ne încăpățănăm să nu credem încă
din est se bate toaca să ni se poată lua
și ultima bucată de liman sau stâncă

și ca și cum Estul și Vestul n-ar fi fost de-ajuns
și USA a găsit visata ei Morgana
dacă pe istorie rușii și vestu-au dispus
USA-i mulțumită cu Roșia Montana

se pare că viața n-are obraz în țara mea
nici unul n-am cerut acolo să ne naștem
Doamne dacă tot ne-ai trimis te rugăm a vedea
că deși suntem oi n-avem dreptul să paștem.

Camelia Ioniță Mikesch, din vol. "Sub ghilotina luminii"

OMUL LĂSAT LA LIMITELE LUI

Constat cu bucurie în general, că în parohia noastră din Zürich sunt prezenți la sfintele slujbe tot mai mulți tineri și familii tinere cu copii. Se impune precizarea, că mulți dintre aceștia sunt veniți în ultimii ani în Elveția și s-au bucurat descoperind viața spirituală și liturgică din parohia noastră, atașându-se. Unii dintre aceștia au avut o trăire duhovnicească în trecut, alții au descoperit-o aici, devenind tot mai râvnitori. Evident, admir mereu frumusețea lăuntrică a acestor enoriași, dragostea și dăruirea lor pentru Hristos și Biserica Lui.

Pe lângă această bucurie am și o tristețe, întrucât mulți dintre enoriașii „vechi”, cei pe care i-am cunoscut încă de la înființarea parohiei (cu 16 ani în urmă), sunt prezenți în biserică tot mai rar, sunt un fel de „rara avis”, chiar dacă o mică parte dintre ei susțin mereu existența parohiei. Știu despre unii dintre aceștia, că o duc bine, că sunt niște oameni „împliniți”, au job-uri bune, familii frumoase, case confortabile, etc. Mă întreb însă, cât meditează aceștia la vremelnicia acestui confort pământesc și de ce neglijează ceea ce este veșnic în ei, sufletul lor?! Doresc să atenționez, că nimeni nu se poate împăuna cu justificări ca acestea: „am pentru că muncesc...m-am școlit și sunt capabil de un job bun...sunt meritele mele...muncesc mult și merit odihnă la sfârșitul săptămânii...etc”. Toți trebuie să dăm dovadă de sinceritate și smerenie, **văzând în cele ce avem și în toate reușitele noastre darul lui Dumnezeu, nimic nu ne aparține**, fiind mereu necesar să-I mulțumim Domnului. Sfântul Apostol Pavel ne subliniază această realitate: „Și ce ai, pe care să nu-l fi primit? Iar dacă l-ai primit, de ce te fâleşti, ca și cum nu l-ai fi primit?” (I Corinteni 4, 7). Prezența regulată la sfintele slujbe și în mod special la Sfânta Liturghie ne ajută să ne îngrijim de sufletul nostru și să-I mulțumim Domnului pentru toate, după cum ne învață Sfântul Ioan Gură de Aur în Liturghia sa: „**Mulțumim Ție Doamne pentru toate pe care le știm și pe care nu le știm; pentru binefacerile Tale cele arătate și cele nearătate, ce ni s-au făcut nouă**”.

Cele menționate mai sus, vizând pe unii „enoriași vechi”, sunt valabile și pentru cei care ajung pe meleagurile elvețiene, se bucură de confort/prosperitate și refuză orice legătură cu Biserica lui Hristos din această regiune, dând inconștienți dovadă de autosuficiență și lipsă de credință. Aceștia gândesc la modul: „Dumnezeu cu treaba Lui, eu cu treaba mea”. Acestora aș vrea să le precizez cuvântul unui mare duhovnic de la noi: „**Creștine n-aștepta să te ducă necazul la Biserică, mergi tu de bună voie!**”. Ca preot de peste 25 ani, pot confirma destule cazuri, aici în străinătate dar și la noi în țară, de oameni care abia după anumite necazuri mari în familie (boli personale, divorțuri, suferințe grave ale copiilor sau ale părinților, decese ale celor dragi, etc.) au descoperit pe unde este ușa bisericii. **Omul care nu-L caută pe Dumnezeu este lăsat la limitele lui umane**, iar reușitele/necazurile/suferințele sunt pe măsură. Dumnezeu respectă mereu libertatea persoanei, de aceea fiecare este responsabil de faptele/deciziile lui: „Iată, stau la ușa și bat; de va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsă 3, 20). Așadar, **Dumnezeu bate la ușa sufletului (conștiinței) fiecăruia dintre noi**, depinde doar dacă avem înțelepciunea și sensibilitatea de a prețui

cele veșnice mai mult decât pe cele pământești și vremelnice, dorind comuniunea cu Creatorul nostru.

Încă de la 1867 pe stema Principatului România exista deviza „**Nihil sine Deo**” și cred că fiecare dintre noi ar trebui să conștientizeze realitatea exprimată de această deviză. Nimeni și nimic nu poate exista „de la sine”, nimeni nu intră în viața aceasta pământească și nu pleacă din ea când/cum vrea. Toate aceste realități ne arată că noi oamenii suntem niște creaturi cu limite și mereu avem nevoie de ajutorul lui Dumnezeu.

Fiecare dintre noi ar trebui să mediteze la această rugăciune de la Vecernia Rusalilor: „**Doamne, înainte de a mă întoarce în pământ, fă să mă întorc la Tine!**”, și să se străduiască să o împlinească în viața care i-a mai rămas, neștiind nimeni cât de aproape îi este sfârșitul. Pentru aceasta avem mare nevoie de o înțelepciune duhovnicească, căci Mântuitorul ne avertizează: „**ce-i va folosi omului, dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde?**” (Matei 16, 26). Să prețuim sufletul nostru care este veșnic și să ne îngrijim mai mult de cele necesare lui, căci trupul este pieritor, iar ceea ce ne oferă și la ce ne îndeamnă societatea în care trăim vizează doar trupul și cele pieritoare ca și el. **Hristos și Biserica Lui ne oferă veșnicia!**

Dăruțiți și veți primi, jertfiți ceva timp/osteneală și vi se va răsplăti...vă asigur, „**Dumnezeu nu rămâne niciodată dator!**”,

Doamne ajută-ne!

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

Filă de acatist

de Maica Teodosia (Zorica) Lațcu

Bucură-te, leagăn alb de iasomie,
Către care-n roiuri fluturii coboară,
Bucură-te, raza Stelei din vecie,
Șipot care curge lin cu apă vie,
Bucură-te, Maică pururea Fecioară,
Dulcea mea Marie.

Bucură-te, floare fără de prihană,
Albă ca argintul noapților de vară,
Spicul cel de aur veșnic plin cu hrană,
Mirul care vindeci orice fel de rană,
Bucură-te, Maică pururea Fecioară,
Ploaia cea de mană.

Bucură-te, brazdă plină de rodire,
Munte sfânt, în care s-a-ngropat comoara,
Bucură-te, cântec tainic de iubire,
Clopot de chemare, cântec de mărire,
Bucură-te, Maică pururea Fecioară,
Blandă fericire.

Bucură-te, mărul vieții care-nvie,
Pomul greu de roadă-n plină primăvară
Bucură-te iarăși, țărnam de bucurie
Dintru care curge miere aurie,
Bucură-te, Maică pururea Fecioară,
Sfânta mea Marie.

MONAHIA TEODOSIA-ZORICA LAȚCU (1917-1990)

Mărturisitoare cu suflet de poezie

Anul acesta s-au împlinit 100 de ani de la nașterea Maicii Teodosia (Zorica) Lațcu (17 martie 1917, Brașov), cea pentru care suferința s-a împletit cu rugăciunea, iar singurătatea a devenit întâlnire cu Hristos, mai presus de cuvânt și închipuire.

Hărăzită din pruncie suferinței, căci a avut încă de la naștere o infirmitate trupească, ea și-a purtat crucea cu seninătatea și înflăcărarea pe care numai dragostea lui Dumnezeu ți-o poate da. De altfel, iubirea a fost singura armă cu care s-a apărât în toată viața sa, împlinind întocmai cuvântul Evangheliei Domnului Iisus Hristos. Născută într-o familie de ardeleni refugiați în Ungaria în timpul Primului Război Mondial, Zorica Lațcu a absolvit Facultatea de Filologie din Cluj, secția Limbi Clasice (greacă și latină), apoi lucrează după absolvire ca preparator universitar la Institutul Român Lingvistic din București, unde, sub conducerea lui Sextil Pușcariu, participă la editarea „Dicționarului Limbii Române”. Tânăra Zorica a început să scrie încă din vremea studiilor, pe când se afla în Cluj. Începând cu anul 1941, poeziile sale ajung să fie publicate în revista „Gândirea”, condusă de Nichifor Crainic. Deși primele ei poezii erau inspirate din cultura laică și din mitologie, în scurt timp va avea loc „încreștinarea” acestora, de sub condeiul Zoricăi luând naștere unele dintre cele mai frumoase poezii creștine românești.

Primul volum de poezii, numit „Insula Albă”, a văzut lumina tiparului în anul 1944, la Editura Dacia Traiană, în Sibiu. În anul 1948 va apărea cel de-al doilea volum de poezii, sub titlul „Osana Luminii”, la Editura Episcopiei din Cluj, iar peste numai încă un an, apare cel de-al treilea volum, numit „Poemele Iubirii”, la Editura Ramuri, în Craiova.

Ultimul volum de poezii creștine - „Poemele Iubirii” - a fost dedicat de autoare Părintelui Ieromonah Arsenie Boca, starețul de la Mănăstirea Brâncoveanu, din localitatea Sâmbăta de Sus. Cu siguranță, părintele Arsenie a constituit o sursă de înaltă inspirație pentru Zorica Lațcu, ale cărei poezii sunt pe alocuri de-a dreptul isihaste.

Marele Profesor și istoric literar Dimitrie Popovici de la Cluj spune: „Dacă cineva a atins vreodată cerul poeziei pure, acea persoană este fără îndoială domnișoara Zorica Lațcu.”

Părintele Arhimandrit Teofil Părăianu iubea mult poeziile Maicii Teodosia și le recita adesea în predici sau conferințe, cu o interpretare aparte.

Zorica Lațcu a făcut parte din generația formată și hrănită duhovnicește în atmosfera plămădită la Mănăstirea Sâmbăta de Sus în jurul Părintelui Arsenie Boca, cel ce i-a fost călăuzitor și povățuitor spre lepădarea de lume. Urmând sfatul Părintelui Arsenie, în 1948 Zorica își închină desăvârșit viața lui Hristos, intrând în obștea Mănăstirii Vladimirești (jud. Galați), primind la călugărie numele de Teodosia. După opt ani de nevoițe monahale, în 1956, Dumnezeu o cheamă mai sus, pe o altă treaptă a suferinței, astfel încât Maica Teodosia ia calea temniței și mărturisirii lui Hristos, după „rânduiala” acelor vremuri staliniste. După trei ani de închisoare la Miercurea-Ciuc și în alte temnițe este eliberată, dar nu va mai fi primită în mănăstire. Urmează ani de pribegie, în care Maica Teodosia scrie poezii și face importante traduceri din Sfinții Părinți (Sfântul Grigorie al Nyssei, Sfântul Isaac Sirul, Sfântul Simeon Noul Teolog), ajutându-l pe Părintele Prof. Teodor Bodogae. Ea a avut o însemnată contribuție și la tălmăcirea primelor volume de Filocalie, traduse și editate de Părintele Prof. Dumitru Stăniloae. Între anii 1949-1970, în inima și sub condeiul Maicii Teodosia au luat naștere alte patru volume de poezii creștine: „Icoane pentru paraclis”, „Din pribegie”, „Grădina Doamnei” și „Alte poezii”.

Monahia Teodosia a trecut prin iadul închisorilor comuniste, însă de sufletul ei nu s-au putut atinge călăii regimului comunist. Ea știa ca nimeni alta să se așeze cu smerenie la picioarele singurului Mântuitor: „Învelită-n haina marilor dureri/Suflet plin de taina lumilor divine,/Să pășesc pe calea grelelor tăceri,/Către Tine, Doamne, numai către Tine”.

În anul 1990, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, încărcată de ani și de suferințe, Maica Teodosia s-a întors la Mănăstirea Vladimirești (locul ei de metanie), iar la scurt timp s-a mutat cu sufletul senin la Domnul (8 august 1990), fiind înmormântată în cimitirul mănăstirii.

Doamna Aspazia Oțel Petrescu, soră de suferință în închisoare a Maicii Teodosia, mărturisea: „Zorica era dăruită cu harul de a aduce prin arta sa pe alții la întâlnirea cu Dumnezeu. Ea întindea cărări de simpatie de la o inimă la alta cu o prietenie care mărturisea, că cine iubește poate totul. Cuvântul ei era un cuvânt de iubire izvorât din dumnezeire. Exemplul ei de viață ne arăta că suferința acceptată, înțeleasă și purtată cu iubire în numele lui Iisus Hristos, era, de fapt, cel mai frumos act de iubire și singurul capabil să transceadă încercarea crudă, să înlăture tentația și să poarte spre liman de lumină sufletul îndurerat. Poezia Maicii Teodosia ne duce pe căi de frumusețe la întâlnirea cu Dumnezeu. Ne arată cât de sublim este să trăiești din iubire și pentru iubire. Ne arată ce înseamnă să poți iubi cu inima lui Iisus”.

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

CATEHISM - DESPRE SFÂNTA TRADIȚIE

Descoperirea dumnezeiască păstrată de Biserică se cuprinde în Sfânta Scriptură și în Sfânta Tradiție (Predanie), care din această pricină se numesc izvoare ale Descoperirii dumnezeiești sau izvoare ale credinței.

Ce este Sfânta Tradiție?

Sfânta Tradiție sau Sfânta Predanie este învățătura dată de Dumnezeu prin viu grai Bisericii, din care o parte s-a fixat în scris, mai târziu. Ca și Sfânta Scriptură, Sfânta Tradiție cuprinde descoperirea dumnezeiască trebuitoare mântuirii noastre. Sfânta Tradiție cuprinde toate acele învățături duhovnicești, pe care le-am moștenit de la sfinții noștri înaintași. Acestea sunt în deplină armonie cu Sfânta Scriptură și ne ajută să o înțelegem corect.

Care este mai veche: Sfânta Scriptură sau Sfânta Tradiție?

Sfânta Tradiție.

Care este mai cuprinzătoare?

Sfânta Tradiție. Sfântul Ioan Evanghelistul întărește aceasta când spune: "Dar sunt și alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus și care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, cred că lumea aceasta n-ar cuprinde cărțile ce s-ar fi scris. Amin" (Ioan XXI, 25). Același Evanghelist Ioan, declară într-una din Epistolele sale: "Multe având a vă scrie, n-am voit pe hârtie și cu cerneală, ci nădăjduiesc că voi fi la voi și voi grăi gură către gură, ca bucuria noastră să fie deplină" (II Ioan I, 12). Mântuitorul însuși n-a lăsat nimic scris și nici n-a poruncit Sfinților Apostoli să scrie, ci să propovăduiască prin viu grai.

Ce cuprinde în special Sfânta Tradiție?

Sfânta Tradiție cuprinde:

1. Expuneri pe scurt și formulări ale credinței noastre ortodoxe;
2. Învățătura despre cele șapte Sfinte Taine, precum și modul lor de săvârșire;
3. Canoanele (Pravilele) apostolilor;
4. Canoanele (Pravilele) celor șapte sinoade ecumenice (I - Niceea în 325 la care au participat 318 Sfinți Părinți; II - Constantinopol în 381 la care au participat 150 Sfinți Părinți; III - Efes în 431 la care au participat 200 Sfinți Părinți; IV - Calcedon în 451 la care au participat 630 Sfinți Părinți; V - Constantinopol în 553 la care au participat 160 Sfinți Părinți; VI - Constantinopol în 680 la care au participat 170 Sfinți Părinți și VII - Niceea în 787 la care au participat 367 Sfinți Părinți);
5. Canoanele și pravilele unor sinoade sau soboare locale;
6. Pravilele privind disciplina bisericească ale Sfântului Vasile cel Mare și ale altor sfinți;
7. Scrierile Sfinților Părinți ai Bisericii;
8. Liturghiile și celelalte slujbe bisericești;
9. Viețile sfinților și mucenicilor creștini;
10. Obiceiuri religioase, semne și simboluri ca manifestare a credinței, nădejzii și dragostei noastre.

Poate fi despărțită Sfânta Tradiție de Sfânta Scriptură?

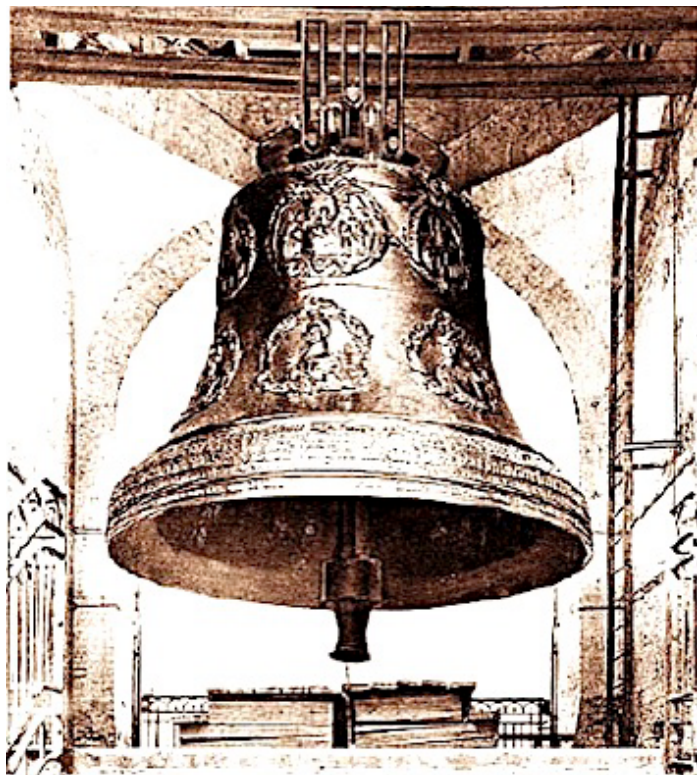
Nu. Ele sunt de nedespărțit. Căci în lumina Sfintei Tradiții înțelegem cu adevărat Sfânta Scriptură și în lumina Sfintei Scripturi prețuim și iubim Sfânta Tradiție.

Care ar fi consecințele despărțirii lor una de cealaltă?

Consecințele negative ale unei astfel de despărțiri s-au manifestat printr-o tălmăcire greșită a Sfintei Scripturi, neînțelegeri, erezii, schisme și, în final, despărțirea Bisericii Sobornicești.

Cine este chemat să păzească textul Sfintei Scripturi și curățenia Sfintei Tradiții, neîntinate?

BISERICA, pentru că ea este, după cuvintele Apostolului, "stâlpul

și temelia adevărului" (I Timotei III, 15). Păstrarea Sfintei Scripturi și a Sfintei Tradiții neîntinate este, în primul rând, datorită ierarhiei bisericești.

Catehism Ortodox/PER

Praznic luminos

Praznic luminos, strălucit frumos
Astăzi ne-a sosit și ne-a-nveselit,
Că Mântuitorul și Izbăvitorul
Cu trup S-a născut, cu trup S-a născut.

Raiul cel închis, azi iar s-a deschis,
Șarpelui cumplit capul s-a zdrobit
Și strămoșii iară, prin Sfânta Fecioară
Iar s-au înnoit, iar s-au înnoit.

Îngerii cîntau, păstori fluierau,
Magii se-nchinau, toți se bucurau.
Dar Irod era că se tulbura
De nașterea Sa, de nașterea Sa.

El îl căuta, voind morții-a-L da,
Dar Pruncul Iisus din țară s-a dus.
Fie lăudat, binecuvântat,
În veacuri amin, în veacuri amin.

Virtuțile Sfântului Ierarh Nicolae (6 decembrie)

Troparul Sfântului Nicolae sintetizează foarte bine bogăția de virtuți cu care a fost încununat strălucitul ierarh din Mira Lichiei în timpul vieții sale pământești. Cântăm: „Îndreptător credinței și chip blândețelor, învățator înfrânării te-ai arătat pe tine turmei tale... drept învățând cuvântul adevărului...”. Vedem așadar, că Sfântul Nicolae a certat și a muștrătat cu asprime pe toți cei care se îndepărtaseră de la adevărata mărturisire a lui Hristos, cu credința sau fapta. Credința a fost apărată de Sfântul Nicolae cu prețul libertății sale la Sinodul I Ecumenic (325), pentru că ea este temelia vieții noastre creștine, „Cel ce crede în Mine, acela are viață veșnică” (Ioan 11, 25), spune Mântuitorul Iisus Hristos.

Bunul Sfânt Nicolae s-a făcut părtaș și chip al blândețelor, așa cum stă bine oricărui creștin, căci blândețea izvorăște din dragoste față de Dumnezeu și de om, „Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul” (Matei 5, 5). Unele virtuți ale sfântului înfățișează desăvârșirea vieții sale personale: tăria credinței, înțelepciunea, blândețea, înfrânarea, bunătatea, smerenia și răbdarea, iar altele arată spiritul său de dăruire și iubire jertfelnică, precum: milostenia, purtarea de grijă și ajutorarea celor săraci, apărarea și ocrotirea celor nedreptățiți, cât și mângâierea celor întristați. În tradiția noastră românească există un vechi obicei, ca în ziua Sfântului Nicolae copiii să primească un dar. Câți dintre noi nu am așteptat această zi cu nerăbdare, întrebându-ne ce ne va aduce Moș Nicolae? Sfântul Nicolae ne aduce nouă celor de azi pilda vieții lui curate, jertfelnicia pentru semenii săi, dragostea sa creștinească pentru copii, tineri și bătrâni, dreapta credință, blândețea și înfrânarea. Acesta este darul pe care îl primim toți, dar în același timp și darul pe care trebuie să-l oferim și noi semenilor noștri.

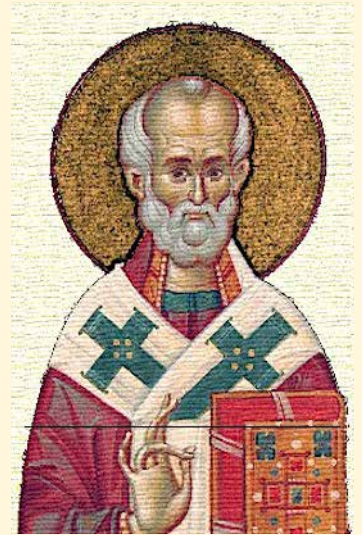
Ne vom bucura și anul acesta de sărbătoarea Sfântului Nicolae în duh de rugăciune și înălțare sufletească, având în mijlocul nostru un Episcop, care ne va binecuvânta și ne va rosti cuvânt de învățătură.

Programul sărbătorii hramului va fi:

- Sâmbătă 02 dec., ora 17.00 Spovedaniei; - ora 18.00 Vecernia cu Litie și cuvânt episcopului,
- Duminică 03 dec., ora 9.15 Utrenia ; - ora 10.15 Sfânta Liturghie arhierescă; - ora 13.00 Agapă, concertul corului de tineri al parohiei și serbarea copiilor de Moș Nicolae.

Sfântul Nicolae, ocrotitorul parohiei noastre, prin rugăciunile sale ne ajută să fim mai tari în credință, mai buni și milostivi, mijlocind la Bunul Dumnezeu împlinirea rugăciunilor noastre.

Pr. Romică-Nicolae

Mulțumim călduros FAMILIEI PRINCIARE STURDZA pentru imprimarea gratuită a Revistei noastre parohiale.

Parohia Ortodoxă Română Sfântul Nicolae din Zürich

Wehntalerstrasse 451, CH-8046, Zürich, c/o Pfarrei St. Katharina
www.bor-zh.ch

PREOT PAROH ROMICĂ-NICOLAE ENOIU
Tel./Fax: +41 52 3435491; Natel: +41 76 5120452;

Email: r-enoiu@gmx.ch

Slujbele se săvârșesc în **Cripta Bisericii Catolice St. Katharina din Zürich.**

De la Gara Centrală (Hauptbahnhof) Zürich cu tramvaiul 11 (în direcția Auzelg) până la stația **Radiostudio**, din această stație cu **troleibuzul 32** (în direcția Holzerhurd), se coboară la stația **Einfangstrasse** (care se află în fața Bisericii).

Cu automobilul: Autostrada A1, fie venind din direcția St. Gallen-Winterthur, fie venind din direcția Bern-Aarau-Basel, se urmează ieșirea „Zürich-Affoltern” (61), apoi se ajunge chiar pe Wehntalerstrasse și se urmărește numărul 451, care se află pe partea dreaptă a străzii (în direcția de mers).

Școala Parohială: În fiecare duminică la orele 10.30 (cu excepția vacanțelor școlare). Contact Email: scoalaparohiala.zurich@yahoo.com

Donații, contribuții:

IBAN: CH85 0483 5035 8248 3100 0, SWIFT/BIC: CRESCHZZ80H, Konto: 80-500-4, Rumänisch-Orthodoxe Kirchgemeinde St. Nikolaus, Wehntalerstr. 451, 8046 Zürich

Colegiul de redacție:

Pr. Romică-Nicolae Enoiu, Iulia Cârjeu, Milica Enoiu, Simona Blaja, Monica Drăgan, Alina Balan
Grafică și tehnoredactare: Alina Balan